

౩౮౪౧౩

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I.
సంపుటము. ౧.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ జనవరి నెల 25 తేది సోమవారము
ఆ పం ద నా మ సం వ త్స ర మా ఖ శు ధ్ధ వ శ మి ౧౦.

No. 276
సంచిక ౨౭౬

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము జేలకువలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0.8-0 అతలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. నాయువుపోట్ల బాపును.

చార్మపుకొప్పుల బావదోలును. పొట్లపోగొట్టును.

వనమూలికలచే హిందూదేశమును

తయారుచేయబడు ముచినును.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూదికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రెంకోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుసెట్టిపేడి, చెన్నపట్నం.

అత్తల ఆస్థానమున కోర్విని కోడండ్ర ప్రలాపము.

1915 జనవరి 31 తేది లోపల అర్థశా
పంపువారి దుచితము.

మొదటివారి వైపు ప్రకమును ప్రతికుటుంబము
నందు నుండునటుల పందికెట్టుటకై ఒక్క అశా తపాల
దిక్కున పంపువారి దుచితముగా పంపుచును ప్రయత్నించి
యొంటిమి. చీదనాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థశా
దిక్కున పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదిన అత
గా పంపుచును. ఈ తపాలమున వ్యభాషేయబడును. లో
పిమా యుద్ధచరిత్రమునకై జనవరి 31 లోపుక పేరును
రిజిస్టరుచేసికొనువారికి ఒక్కొక్క భాగము తపాలఖర్చుల
తో 0-10-0 కు పంపుచును. ఇది మూడుభాగములుగలది.
కోడండ్ర ప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్ర ప్రకటనను, అర్థశా
కార్తవ్య సంవత్సర ఆసరికి పుస్తకమును వెలికినను
చియినామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టుబాక్సు 167, మదరాస్

అమ్మకర తాంబూల మూత్రలు.

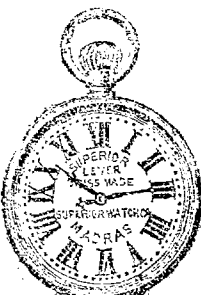
యిందుకుస్తూరి, పచ్చకర్పూరము, మొంతుపువ్వు, బం
గారు తెండిలేకుడు, మొదలగు వివిధగుల కన్నులచేతియారు
చేయబడినది గనుక మిక్కిలిమనోహరము, పరిమళము, మనోహ
రముగలిగి యున్నది. యిది తాంబూలములోగాని, విడిగా
గాని 1-2 మాత్రలు పువ్వుకొని అదీగము, వాయువు, జలుబు,
అగ్నిమాంద్యము, శీతలము, దగ్గు, శీతభేదము, జ్వరము, జల
కోషము, చిన్న బిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను రాని
వ్యక్త, నిర్మూలించి మంచులమును ఉపయోగి, ధాతువుప్రేరి కలి
గించుటలో అమృత చాకచక్యములను చూపించు చున్నది.
స్వాజిపోషణాగము కొరకు నెల మిగుల తక్కువగా నిర్మ
యించ బడినవి. పరిశీలించండి. 1 సీసా నెల రు 0-4-0.
6 సీసాలురు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము.

జీర్ణ విజయ గుటికలు:— యిది సమస్తవైద్యములు,
పులితేవులు, అజీర్ణము, మలబద్ధము, నిర్విద్యేవము, కడుపు
బ్బరము, శోషి, కమనము, నోటినిరూకుట, కుండెలపుంటు,
మొదలగువాటిని పొంది మంచిఆకలిని ప్రేరేపిం కలిగిం
చును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0

వి. పి. ఎ. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.

పొందూరు-గుంటూరుజిల్లా.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము దేవులయొద్ద
మాకంపెనీ షేరు ఎజ్జెరిసిరా
లో నిర్మించబడి యుండును.
ఇది మారుట కిందమై తలదీగ
మును, డబ్బువుతో అనుగ్గాను
పోషునుగలిగి మెరుకుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెమూత లో
భాగమున గ్యారెంటీ చీటి అతి
కించి యుండును. సీమ నుండి
మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జీక్కురు.
ఒకరోక్కరును తీయుదురును తలంపుతో తక్కువ నెలనుంచి
శిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, పల్లవి ధరగల గడి
మార మిడియోకటియేయని యనుభవంబున దెలియును ఇదికా
కేక గడియారములు ఖర్చయి మోగ్యతాపత్రముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
కనీకులు కొని పంపింపినిన, కేసుమాట తెలుసు ?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం167, మదరాస్

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, నందికి, బాలింతకోగములకు,
వారములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికీ కస్తూరి యుపయోగ
మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కన్న శియమగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుట
కుష్టము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందలితర పదార్థము
తేలియును కేర్పడవు ఇంతవరకు మాతావు నండి కొనిక
వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి
పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు కేయటవలన కకటి
కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరము

ములో పంపు త్రో
ముటవలన చిగుర్లు
గట్టిపడును. చిగుర్లు
నుండి రక్తము ప్ర
వించుకుండును. నో
టిదుర్గంధము నేక
యుండును. పంపు
ముత్యముల వలె
తెల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ
సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము డిపో, } 109, ఫ్రెంకోడ్డు, బొంబాయి.
8-1 తంబుసెట్టిపేడి, మదరాసు.

వేంకటాద్వరి కవిరచిత విశ్వగుణాదర్శము

ఆంధ్రపద్య టీకాతాత్పర్య సహితము.

ఇందుకు లగిన తెలుగు పద్యములు, టీకా, తాత్పర్యము, ఇతివృత్తములు, నిఘంటువులు, అలంకారము
లును, పంచాంగము. దేవరాజపండితులు వ్రాసిరి. ఇది భారతభండమునందలి యాయా జాతులయు, తెగలయు,
సంఘములయు, గుణదోషములను సభాసభాని కష్టనాధోని వివరించు గ్రంథము. అతఁగా నాయా లోకవృత్తిము
లను కవిత్వమృతమున ప్రతిబింబితములు గావించి దాని కన్నులచే చిమ్మెలుగాఁ జూపునట్టి కృతి. ఈ కవిభాషాని
పోంకనుగా కృతాను విశ్వాసులనెడి చెందు గంధర్వులు ఆకాశ సంచారలై పోవునట్లు చిత్రించి వారు అచ్చ
టచ్చట సంపరించువును అయ నన్నులయ ప్రకొందిని సుఖదోషములను వెల్లడిచేయుచుండునట్లు రచించెను.
లోకముననుండు కన్నువులన్నియు దోషయుములే కాని గుణైకప్రధానములుగావు. అయినను వానివానికి దగిట్టు
గుణమెక్కువగా నుండినట్లుయిన గుణవంతులగును; దోషములు మెండుగానండిన దోషవంతులగును. కావున
చక్కఁగ పరామర్శించి అందలి దోషములను పాటింపక గుణములనే గ్రహించి ఉజ్జీవిం చెడు మార్గమును వెదకవల
యును. ఇది చదివిన బ్రహ్మాది స్థంబపర్యంతముల పెక్కుకన్నుల గుణదోషములు తెలియును. దీని నెల 2-8-0.
దీనిని చక్కఁగ పరిశోధించి మేలైన కాగితములపై అచ్చొత్తించి మంచి కాలితోలెండు చేసి యున్నాము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ,

ఆనండా ముద్రాలయము, ప్రాచ్య, మదరాస్.

అయ్యలదాత్రము
గ్రంథములు.

అరవకాశము.

సప్తమ
గుచ్ఛము.

అరవకాశమును బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది అతిసులభముగా కీర్తిని ప్రతిపాదించుచుండియు అరవకాశమును మహాయములను అయ్యలదాత్రముతో గోగనామాన్యమును, నివర్తించుచు పద్ధతులను, జెలుపును చిది వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితులైన అరవకాశము సామాన్యవైద్యుడు గూడ తేయుటకు తగియున్నది. ఇందు అయ్యలదాత్ర గ్రంథములయందు జేర్చినవిని మూలకలే గాక యూగాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించుట, అయ్యలదాత్ర పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినవి.

అయ్యలదాత్రులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసామాన్యముగల వైద్యులైన వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునట్లు దీనికి సరళముగా నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందుల విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన వివరణ దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. వక్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పద్మావదన్యము.	" 1-0-0	7. అయ్యలదాత్రము.	" 0-4-0
3. అయ్యలదాత్రము.	" 1-0-0	8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునంది 1915
5. కల్యాణశ్రీము.	" 0-4-0	10. ముక్తత సంగీత.	వక్రీకర్మము మొదటి భాగమున వెలువడును.

ప్రొఫెసర్ వేదగూ నియ్యవలయును.

(ప్రాంతాధికారి:-

12, తంబులెట్టి వీధి, వైద్యకర్మ చండిత డి. గోపాలాచార్యులు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.టి. 155, బ్రాడ్వే. కనీ, ఆచార్యుల వీధి, అయ్యలదాత్రము - డి. టి. మదరాస్.

మాధవనివాసమును మాధవనివాసముతో మిగత గ్రంథములన్నియు కూడియుకీ కాలుగజూపి లిప్తియందు యున్నవి.

క్యాలండరు.

1915

క్యాలండరు.

యక్ష విషయములను జెలుపుచు చిత్రముగ నుండును.

కాగితముల ఇచ్చిందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రించబడుచున్నవి.

అప్పుతాంబరం దిపోవారి మూడురూప్యముల నందులను గొనిన వారలకు విచిత్రము.

ఇతరులకు ఏ. పి. సహా 0-1-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-0-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపాదము.

చక్కటి బట్టితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 ఉజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహనీ తైలం

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-3 0-12-0

తామరతైలం

కల బట్టి 1-కి 0-6-0 ఉజను 1-కి 3-8-0

పండ్లపాడి

బట్టి 1-కి 0-2-0 ఉజను 1-కి 1-2-0

ఏ. పి. ఖర్చును ప్రత్యేకము. అన్ని బొట్ల విక్రయంపరుడును. మంజూ కిటలాగు ఉచితముగ పండుదును.

అమృతాంజనము డిపో,

107, ప్రేమిబోడ్డు, భాద్రి, బొంబాయి. సం. 6-7 తంబులెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రార్థన చేసే సమయమున సంప్రదించి హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతి మైనది. ఇప్పుడు వీధులకు తయారగుచున్న కొత్తముగా. పదియేడెడ్లుగా దేశమునం జంతలును వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు నెయితము పోగలవు. పుత్రివారము వేలకవేలు విక్రయము.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల వ్యాధులకును మదరాసు రాజధానిలో అన్ని కంపెనీలకన్న ముగ్గురియూ, సమృద్ధిమయనదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటనలననే మాభాతాదాయ లకు మిక్కిలి స్వల్పభరలకు మేము యవ్వగలిగియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మోదిరిలను.

3100 (detachable)
(కబ్బముగల, కబ్బము లేని) 2 బర్నరులు సహా యివ్వబడును. తూర్పు బల్బెండియగు వట్టి యుద్ధోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టీకోవెట్టె సహా 80

గమనింపు. 11 (detachable)
చాలాబలిష్ఠమయినది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి తొగడ్డ గన్నది. టీకోవెట్టె సహా 80

సం 45, 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది సం 11 రు మాదిరిగానుండును. టీకోవెట్టె సహా 80 రు 80. సం. 200 పాకట్ స్టాప్ చిన్నదియు చెయి ఇముడును. టీకోవెట్టె సహా 80 రు. 5-8-0

కే. ఎస్. టి. 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వక్రీకర్మ ప్రత్యేక పుస్తకము యివ్వబడును.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది దాక్టరు యి. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 3 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, తైలాన్నములు, చేయకముముగలవు. 2 భాగమునందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కోకిలివీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకసాకములు గలవు. 3 భాగమునందు పిండివంటలుచేయు క్రమముగలదు. వేయేల, కిచిల్ పాకమునకు కావలసిన యాకర్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికో టైంసు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. పుటియందు జేయబ్బొక్కదివంబు చెప్పిన ప్రత్యేకతలకు వేరవేరొక్క విస్తార కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికో టైంసు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; ఏ. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 2-0-0. మాలిసాను:-

ప్రొఫెసర్ వాచ్ అండ్ కంపెనీ 45 మల్లాసాపాళె వీధి, మదరాసు.

పిక్లనప్పము

గుణమీయనివో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా గు. 2-0-0.

బొమ్మఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

సులభముగా విశేషద్రవ్య మార్జించుమాగ్గము.

మోటారుబండ్ల నడుపుటకును, వానిని బాగుచేయుటకును తగినయదు నిచ్చుటకును, మోటారుకార్లుగాని, ట్రైక్లర్లుగాని ఎట్లునడుచునో, యేదేభాగములు యేదేపనులనచేయవో, ఎదుపునపుడు వానిని స్వాధీనములో యెట్లెట్లుంచుకొనవలయునో, యీ యంతములనెట్ల ఆభ్యాస పూర్వకముగా చేర్చించు పాఠశాలకలదు. జనకరి నెల 81 తేది లోపుగా దరఖాస్తు వెల్లువొనువారికి మాత్రము నోటుదొరకగలదు. రెండు మాసములకాలముతో మోటారు బండ్లయొక్క యంత్రనిర్మాణమును తృప్తిముగ గ్రహించుటకుచేసి ధారాతముగా కార్డును నడుపుకొని కలుగజేసి మోటారుశాస్త్రాపత్రికలు అనగా గవర్నమెంటు సర్టిఫికెట్ల నిచ్చి పంపివేయబడుదును. ఈ సై నుదహరించిన అంశములు ఒక్క యింగ్లీషు తెలిసినట్టివారికే గాక తదితరులకు కూడ అంగ్లా తెలుగు తెలిసిన వానియన చేసవచ్చును. ఈ క్రింద పదహారించు వారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాబ్రి అండ్ కో.

149, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు (నైట్ల కలెక్టర్ల వారు.)

అందమైన ముందుకు.

అందమైన జనవరి 28:— రిన్న అందమైన విశేషముగ ముందుకు. చాలా అందమైనది యిట్లన్నది పడలేదు. దీనివలన సరిగ్గా రాకపోకలు జరుగుటలేదు. కొన్ని మండలము లలో 18 అంగుళముల అశుభ ముంచుకుపోయింది.

అంగ్లేయుల పరాక్రమము.

అందమైన జనవరి 28:— జనవరి 20 తేదీని వెయింటి ఓమెరునుండి యిట్లు తెలియుచున్నది:— 18 వ తేదీని జర్మనులు అంగ్లేయులైన పంతులుల చేదించుకొనిపోవుటకై ప్రయత్నించిరిగాని అంగ్లేయులు మంచి పరాక్రమముచూపి వారి ప్రయత్నమును పాగినియ్యలేదు. జర్మనులు పడలేదే ప్రబలముగ సేనతో ముందుకు రావారంటిచిరికాని, చివరకు చాలావస్త్రముతో వెనకకు నొట్టివేయబడిరి.

అంగ్లేయులైన కుల ఆరోగ్యము.

అందమైన జనవరి 28:— చిత్ర కళా సంఘము వారి యెదుట నువ్వనించుచు, సర్ ప్రెజ్డెంట్ ట్రీబునాల్ గారిట్లు తెలిపిచ్చిరి:— యుద్ధము పొసగినది మొదలు, రణరంగమునకు వెళ్లి అంగ్లేయులైన కులలో 212 మరతు విషజ్వరముతోనినది. వీరిలో 11 మంది టీకాలువేసి రక్షించబడిరి. వీరికి నయమైంది. 22 చనిపోయిరి. ఆరోగ్యమునకు సంబంధించిన యేర్పాటులు యీ యుద్ధములో జరిగినట్లు యిదివరకెన్నడు జరిగియుండలేదు. టీకాలవలన మంచిగుణము కలిగినది. వాకాదకములో వైద్యులుగనుండిన శస్త్రము మండేగాడును, సేనలో వైద్యులుగనుండిన కర్నలు వాక్రాక్షుగాడును ఆరోగ్యాభివృద్ధికై పనిచేసినందున క్రమక్రమ లభించుచున్నది. ఈసందర్భమున నీయుపస్థాన మియ్యబడినది.

సర్ ప్రెజ్డెంట్ గారు రానున్నారు.

అందమైన జనవరి 28:— ఇండియన్ సైనికుల కక్షమున ఈజిప్టు వ్యాపార సందర్భములో సలహావైపుటకై సర్ ప్రెజ్డెంట్ గారు రానున్నారు వైద్యులు నియమింపబడిరి.

అప్పీలుకోర్టు.

క్రొత్తజడ్డి నియమింపబడుట.

అందమైన జనవరి 28:— అప్పీలుకోర్టులో జడ్జి కుకన్న డిగారి సానమున, జడ్జి కుకన్న గారును బంకెసుగారి సానమున పార్లమెంటు సభ్యులగు, సర్ ప్రెజ్డెంట్ లోవుగాను నియమింపబడిరి.

నివిలు సర్వేను కొలవాచివారణ సంఘము.

అందమైన జనవరి 28:— ఈ నివిలు సర్వేను కాళా విచారణ సంఘమున కర్మకర్తలగు మెన్బర్సులు ప్రభువుగారును సభ్యులగు సర్ కెన్సెల్ గారు ముయ్యమెకెంజీ సర్ ప్రెజ్డెంట్ గారును లేమ పనులకు రావలసినదిగా నిశ్చయించిరి. సర్ ప్రెజ్డెంట్ వారిని స్మిథుగా కర్మకర్తలగు సర్ నాను మ్యాంట్లు, సర్ నాను కెంపునానును సభ్యులగున సంఘమున మరల చేరినారు.

జర్మనులు ముందుకువచ్చున మెన్బర్సుల దాడి.

అందమైన జనవరి 28:— ముంబైలో వ్యతిరేక అందమైన విశేష ఇటుల తొలివార్ల సంపెను. చిన్న గిర్రు వాయవీమూన ములును గాలి యోడలును మాత్రమే నాడివచ్చిన కనువిషయమున సాక్ష్యముగూడ ప్రకటించుచున్నది. ఇట్లినలువచ్చినవను విషయము విశ్వసనీయముగాని ఇట్లినలు సహజముగ గంభీరమైనదనికూడా విశదమైనది. ప్రభుసంఘమున ఫీలింగువల యొనను దురభిప్రాయముతో జర్మనుల సముద్రతీర దండయాత్రలనుగూడ లేమ సాంగ్రామిక కార్యక్రమమున నొకభాగముగ చేర్చుచుకొనియున్నారు. నిజమునకు 'చిత్తముగ' ముందుకు ప్రజలందరూ వీరలలోనికి వచ్చిరి. గుండ్రముక్కులను సంపాదించుటకు ప్రజలు పోటీలు పడుచుండిరి. దుకాణదారుల ముక్కులను హెచ్చుకెలలకు విక్రయించుచున్నారని ఈదాడి వలన మరల వైద్య సమావేశమున కధికముగ ముఖ్యము కలిగినది. ఈ కారణమున నాగపట్టెవ్యమున 100 మరల పరీక్షలు మునుపటి కంటె దుము కాగలను. 60 మరలమును నిర్దుష్టమైనదిగా జనపదములలో చేరువైనవైద్యమువారు మేముముందు మేముముందు పనిచేయుచున్నాము. మరల వైద్యములను హెచ్చుచున్న కొలంబిని యుద్ధమునకిది మొదలైనవైద్యులగుట నిరంతరముగాని పండితులు కళాకారులు కలుగుచునే యున్నది. ఈ విషయమును జర్మనులు ముందుగా

సెరింగియు ప్రబల కరింగింప మురుగువరిచిరి. (టిబెట్ ప్రాంతము) మందంతటనుగూడ టెబెట్ లోయలు వైద్యములగునూడ చేర్చియును కి లక్షలమందికన్న నెక్కువ మైనికులు తరగి ప్రామునట్లు జర్మనులు విశేషముల కనుమతినిసంపిరి.

ప్రాము.

చంద్రనగరము గవర్నరుగారికి వచ్చిన లెంతివార్.

ఫిల్లీ జనవరి 28:— ఎంపైరు ప్రతిక ఇటుల నుడువుచున్నది. ప్రాము చేతమునుండి యొకరు శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము 7 గంటలవఱకు చంద్రనగరము గవర్నరుగారి కిటుల తొలివార్ల విచ్చిరి. ఎల్లయెడలను జర్మనులు తరిమివేయబడిరి. (ప్రాము) నుండి పారిపోవుచున్నాడు. మిత్రమండలికి గొప్పవిజయముచే కూర్చినది. పారిపోవు రాజకీయకార్యాలయములపై పతాకము తెత్తబడినది. అంతివార్ల వచ్చి నంబు సే సంతోషముచూచుచు చంద్రనగరమునకుగూడ పతాకము తెత్తబడినది. ప్రేమ్మునును పత్తిరాఫ్టి ప్రామును.

ఈ తొలివార్ల చంద్రనగరము గవర్నరుగారికి వార్త లేదు. చంద్రనగరములోని "ప్రాము"లోడిని విప్లవకేంద్రమవుచి. ఇందులో టెంకు సంకేతపత్రములును మండ్రా ఆగష్టులో నంగీకరింపబడిన రిటికాపత్రముల కర్మముతీయగా "పరామర్శ"మినుండి జర్మనులు తరిమివేయబడిరి. పతాకముల తెత్తబడినది అగ్రముతీయి. చంద్రనగరములోని యుద్ధోగముల తొలివార్ల సర్వమైదేయిని తృప్తిచెందిరి. ఇటీవల వచ్చిన పరామర్శకటనమునలన నీయుల్లాపము సమాధానముని కూచించబడుచున్నది.

బెల్జియము.

బెల్జియము చేయియులను పట్టుకొనుట.

అందమైన జనవరి 28:— అంగ్లేయులు-ముప్పది సంవత్సరములకు లోపుగనున్న మురుముడి బెల్జియము చేయియుల కామ జర్మనికారిమీద కత్తికటముని ఒడంబడిక వ్రాసియుచ్చిరి. కాని వీరిని జర్మనులు వెర్వీసుయొద్ద పట్టుకొని, ఖయిదీయగ తీసికొనిపోయిరి. వేళసరిపాదులుచాటి పారిపోవుటకై చాలమంది బెల్జియము చేయియుల ప్రయత్నించుచున్నారు.

జర్మనుల దురాగతము.

బెల్జియము రాజుగారి విగ్రహము పాడుచేయుట.

అందమైన జనవరి 28:— బెల్జియము చేతములోని అంగ్లేయులు విశేషము డిటు తెలియజేయుచున్నాడు:— కాలిక్యు పట్టణమునకు నాగుల మొత్తమారములతో కందకములున్నవి. కాలిక్యు పట్టణమున కిదివరకే చాల నష్టముకలిగినది. తమిళును జర్మనులు సరిగ్గా యాదెదలో లేదో యని, భయముచే ప్రజలు వెళ్లిపోవుచున్నారు వాల్డిఫెయియొద్దనున్న బెల్జియము రాజుగారి విగ్రహము నొకచానిని జర్మనులు పొడుచిరి. విగ్రహము యొక్క నాసికనుకొని కండ్లలో మేకులనుకొట్టిరి.

మమ్మాయి.

కొత్తను యుద్ధము.

అందమైన జనవరి 28:— వెస్ట్ గ్రామ- కాక్సులోని వైనికాధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— అన్నిచోట్లను ముఖ్యులగు యుద్ధమేమియు జరుగలేదు. బోంబు ప్రాంతముల కాకట తు కమ్మ-లు-ట్టుచుగ నిరోధించుచున్న మేము టిక్-సేనతో తలపడి యుద్ధమును చేయుచు నేయున్నాము.

ఖయిదీలు, యుద్ధసామగ్రి.

కేఫ్ తు తీసికొనివచ్చినవారి వివరము.

అందమైన జనవరి 28:— కేఫ్- యుద్ధము ప్రారంభమయినది. కేఫ్ తు 9 మంది జనరలును, 5,500 మంది యుద్ధోగములను, 12,681 మైనికులను ఖయిదీయగ పట్టుకొని తీసికొని వచ్చిరి. 53, ఫిరంగులు, 120 మరఫిరంగులు, 950 మందుసామానులను కేఫ్ తు విహాసములు, 10,200 కుపాకులును తీసికొనిరాబడినవి. ఇది యుద్ధవారికట్లుగాను.

నవ్యులు జుకోవినానుండి ముందుకువచ్చెదట.

లాహోరు జనవరి 28:— సి. ఎం. గెజెట్ నుడవచ్చినంతి వార్తలు. అందమైన జనవరి 28:— జుకోవినానుండి నవ్యులు ముందుకువచ్చెదటనే యున్నాని యికాతెన్న తొలివార్లలు నుడువుచున్నది. ఇక్కడనుండ మాంకిని గొప్పలోక గుంజ ప్రాంగ్నిల్లెనినాకు పోవునాగములను నవ్యులు అరికట్టి యున్నాడు. యుద్ధముచేయుచునే అట్టియుద్ధములు వెనుకటి సోక్రెయ్యి. ప్రాంగ్నిల్లెనినా ప్రయత్నము చేసి నదిపట్టుకొని యా నానిని ప్రాంగ్నిల్లెనినా

ఈజిప్టు

మూయజ్జికాలువ గడియ.

అధికారులు తెలుపునంతయు.

అందమైన జనవరి 28:— ఈజిప్టులోని అధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— ఈజిప్టులోని రక్షించుటకై చేసినయేర్పాటులు దుర్భేద్యములు, చాల తృప్తికరముగనున్నవి. ఎంతయోకాలము ఎదాకులమీదగ ప్రయాణముచేసి అరవీవచ్చిన నైనికు తేమియుతేమిబాగురు. నెన్ద పెద్ద ఫిరంగులను గాని వీతేమియు చేయుటకు నీలుండదు.

ఇటలీ

జర్మని ఆస్ట్రియావక్రవర్తము.

మామూలు మర్యాదలను మన్నిచేయుట.

అందమైన జనవరి 28:— ఇటీవల ఇటలీ చేతములో భూకంపము జరిగిన సందర్భమున మామూలు ప్రకారముజర్మని, ఆస్ట్రియా వక్రవర్తము రాజుగారికి సానుభూతిని కనుపరచు వార్తలను పంపి యుండలేదు. దీనివిషయమై యిటలీ ప్రజలు వ్యాభ్యాసము చేయుచున్నారు.

అమెరికా

డానియాస్ట్రీ మరణ.

అందమైన జనవరి 28:— మ్యూన్ఖన్ నుండి వచ్చిన యొకవార్తను ప్రకటించుచు డెంటర్ మెయిలు ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— డానియాస్ట్రీకును పట్టుకొని నీలిమీద సరకలు అమెరికా పౌరులవని కుభాతచేసినయెడల, అంగ్లేయ దొరతనమువారి సరకులకొని, రోటరుదామును పంపించెదరని అంగ్లేయరాజువారి తెలియజేసిన సంగతులవలన మంచి అభిప్రాయముకలిగినది.

కొచ్చిన చినా.

కొచ్చిన చినా రాష్ట్రము.

క్రొత్తకర్మ కేర్పాటు చేయబడుట.

అందమైన జనవరి 28:— ఇటీవలకు వాకాసంబంధముగ క్షుభహారములకు మధుత్రిగానున్న వైట్ బాషినుగాడు కొచ్చిన చినాకు గవర్నరుగ నియమింపబడిరి.

స్పెయిన్

స్పెయిన్ చేతపు రాష్రీ

కేరళు కర్మముగనుట.

అందమైన జనవరి 28:— మాడ్రిడు- స్పెయిన్ చేతపు కానికి జ్వరరాగ విన్మృశించి కేరళు కర్మముగనుట.

జర్మని.

జర్మను వక్రవర్తి.

కనికరుమారునకు నింపానినందుట.

అందమైన జనవరి 28:— జోఫిము రా మూరుకు జర్మను వక్రవర్తిగారి కనికరువుడు. వీరివివరకు గ్రహానిలనను, క్రైస్తవ్యజర్మను వలనను దాధపడు చుండిరి. వీరు ఒకపక్షము చేడెను చేడెనయందు చికిత్సలొనండిరి. వీరికి వ్యాధినిదిరి, లేదుకొను చున్నారు.

ఆస్ట్రియా

సర్వేనా వైద్యాని నెడలులకు విపుల ప్రయత్నములు

లాహోరు జనవరి 28:— మెన్బర్ కత్తికట చాలా మనిలేఖరి ఇటుల వ్రాసెను. 4,000 మందిని సర్వేనా వైకి పంపకలెని ఆస్ట్రియాను విభజ ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. వీరిలో మృతులు 800 మంది యొందురు.

టర్కీ

టర్కీ చేతపు బెజ్జెట్టు.

అందమైన జనవరి 28:— బెజ్జెట్టు టూగిల్లాట్టు అను జర్మనీ చేతపు ప్రతిక కిట్లు కానిప్రాంటుకోపిలునుండి తొలినల్లినది:— టర్కీ ప్రభుత్వమువారు, 3 కోట్ల 90 లక్షలపానులను అప్పుపుచ్చుకొనుటకు టర్కీ పార్లమెంటువారు అంగీకరించిన్నారు. 80 లక్షలపానులను తక్షణమే బడిలుపుచ్చుకొనుటకు ఉత్తర విచ్చిరి.

రుమేనియా.

రుమేనియా చేతపు విద్యాభ్యుదయ

సర్వగామమునకు నిర్దేశముగందరి ఈజిప్టును.

లాహోరు జనవరి 28:— మార్షింగ్ ముఖ్య ప్రతికట బెర్లినువిలేజు ఇటుల వ్రాసెను. స్వీట్జర్లంబున కొన్ని వ్యాధులులలో చదువుచున్న రుమేనియా చేతపు విద్యాభ్యుదయము వారివారి ప్రయత్నములతో బడిలమొంది పోవలసినదిగా ముందుగా ముందుగా

దక్షిణహిందూస్థానము.

కొచ్చిరాజుగారు సింహాసనానను లగుట.

నొప్పుపొంద జరుగుట.

కొచ్చి జనవరి 23:— కొత్తగ పింహాసనానను లగుట కొచ్చిరాజుగారు ఎర్రపాటలను దర్బారు మందిరమున కెదురుగ నున్న వికారమును మైదానములో నిన్న సాయంత్రము మొక విందుచేసిరి. దీనికి చాలమంది అతిథులువచ్చిరి. రాజుగారును, అంగ్లేయ రాయబారియు వారువారు యేర్పాటు చేసికొనియున్న శుభమునకు దయచేసిరి. విందుకు దయచేసిన వారిలో చాలమందితో పిరిద్దరు ధారాళముగ కలిసి మెలసి మాట్లాడిరి. బ్యాంకు మోగించుచుండెను. ఆయా బాలికావారి ననుసరించి పుత్ర్యకము భోజనము లేర్పాటు చేయబడినది. రాజుగారును, రాయబారియు, 6½ గంటలయిన తరువాత వెళ్ళిపోయిరి. తరువాత విందు ప్రారంభమైనది.

జన్మిల స్వాగత పత్రిక.

జన్మిల లిప్పించిన స్వాగత పత్రికమునకు సమాధాన మిచ్చుచు రాజుగారి టెల్లు నెలవిచ్చిరి:— మీ సన్మానమెంతయు నాకు సంతోషకరముగ నున్నది. నంబూదులకును, రాజకుటుంబమునకును చాల సంబంధమున్నది. ఈ సంబంధము విడిపోకుండ నుండునని నేను తలచుచున్నాను. పుజల యొక్క శ్రేయమును వృద్ధిచేయుటయే పాలకుల యొక్క ముఖ్యోద్దేశమైయుండును. నాకెట్టియభిప్రాయమే ముఖ్యముగా కలదు. ఈ కార్యసిద్ధికై పనిచేయుటకు నేను నిరంతరము సిద్ధముగ నున్నాను. పుజలయొక్కయు, అధికారులయొక్కయు తోడ్పాటు వలనను, అంగ్లేయుల ప్రభుత్వము యొక్క సహాయము వలనను హిలోపదేశము వలనను, పుజల సంపదను సాధ్యమును వృద్ధి చేయుటకే నేను ప్రయత్నించుచుండును. జన్మిల సభ నూతనముగ స్థాపించబడినది. ఇది ప్రవచించుమైన కార్యములను చేయుచు కార్యక్రమము నుండును గాక యని కోరుచున్నాను. మీ సన్మానపత్రికలో తెలిపిన యెన్నియోసంగతులకు సంతోషకరముగ నున్నది. అన్నివిధముల మీరు చాల శక్తివృద్ధిలోనికి వచ్చుటకై కోరుచున్నాను. రాజుగారిని పుష్కలములతో నలంకరించిన తరువాతను, కథ్యులకు నిమగ్నపడుచుండితే తరువాతను సభ ముగిసినది.

సాహుకారులు యెక్కువ వడ్డీ పుచ్చుకొనుట.

పరకలిసంఘముల నేర్పరచ వలసిన యవసరము.

ఉదక మండలము జనవరి 23:— బడగలలో పరపతి శహాయసంఘములను స్థాపించుట చాలయవసరము. వీరికి మార్పాడిలు నూటికి 75 రూపాయల వడ్డీతో బదుల్లిచ్చి కొద్దులలో తరుచు దావాలు చేయుచున్నారు. వాయిదాల తీరకారము నూటికి 75 రూపాయల వడ్డీతోపున ఎంతసామ్యు చెల్లించు కొనగలవని కొద్దువారిక, పుత్తి వాదిని యదుగ గా తనమీద పెండుకేసులు వాఖయియున్నవాయు, దానిలోకూడ 75 రూపాయలు వడ్డీకట్టబడినదియు, ఇంకొకపత్ర మిట్లేతాను ప్రానియచ్చితినియు, వాది యింకా దావా చేయలేదనియు మొరనెట్టుకొని యోకో కొద్దిగ యిచ్చుకొన గలవని చెప్పుకొనెను. ప్రతివాదికి శుభపాయము చేయవలసినదని వాదిని కొద్దివారుకోరగా, 48 రూపాయల వడ్డీకి ఒప్పుకొనెను. ఇట్టి దావాతెన్నియో సర్వసాధారణమగుచున్నది.

ఉదకమండలములో రొట్టెలధర.

ఉదకమండలము జనవరి 23:— జనవరి మాసారంభము నుండియు నిక్కడ రూపాయకు 8 రొట్టెలుమాత్రమే యమ్మబడుచున్నది. నేను కలక్టరుగారి వర్తకుల సమావేశముచేసిరి. పూర్వము పిండిబస్తా 12 రూపాయలమ్మింది. ఇప్పుడు 17 రూపాయలమ్మిందున్నది. రొట్టెలుచేసి అమ్మవారు బస్తాకు పెండురూపాయలు లాభముతీయుచున్నారు. ఈ సంగతులను వర్తకులకు, కలెక్టరుగారు తెలిపి, రూపాయకు 9 రొట్టెలుగాని 8½ గాని అమ్మిన బాగుండునని నెలవిచ్చిరి. వర్తకులీ విషయము నాలోచించుచున్నారు. వీరు రూపాయకు 9 గాని, అథవము 8½ రొట్టెలను మొదట అమ్ముటకు ప్రారంభించి తరువాత 9 టికి వృద్ధి చేయవచ్చును. తరువాత పిండిధర మరికొంత తగ్గినది.

బొంబాయి

శ్రీ నైజాముగారి రాక.

బొంబాయి జనవరి 23:— శ్రీ నైజాముగారు నేడునయ నము వచ్చిరి. మలబారుకొండమీదనున్న స్వకీయమందిరమున నిడినెదరు.

శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు బొంబాయికి వచ్చుట.

బొంబాయి జనవరి 23:— నేడునయమున 8-30 గంటలకు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు విచ్చేసిరి. వెల్లిండ్లను ప్రభువు గారును, కార్యనిర్వాహకసంఘ కథ్యులును, ప్రభుత్వమువారి కార్యదర్శులును, బొంబాయి నైస్యబాంకుకును, పోలీసుకమిషనరును, మరియు ప్రధాన ప్రవాసైనికసంఘాద్యోగులును ఇక్కియో ట్రెస్టరును స్టేషనువద్ద శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి. స్టేషను వెలుపల శ్రీవారి దరికనుకొరకు ప్రజలు పెద్ద గుంపుగ చేరియుండిరి. శ్రీవారు గవర్నరుగారి మందిరమునకు విద్యుచ్ఛక్తిమున వెళ్ళిరి.

హార్డింజ్ ప్రభుత్వ వైద్యుల.

నేటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు వెల్లిండ్లను ప్రభువుగారితోడను ప్రభుత్వగారితోడను హార్డింజ్ ప్రభుత్వ యుద్ధవైద్యులను చూడనేగిరి. ఎంతయు నదృశ్యమగు సేన చేసేయండికట్టియు హెచ్. జి. క్లాక్ గుర్రువచినట్టియు వైద్యసహాయసంఘమును వైద్యుల వెలుపల శ్రీవారుచాచిరి. వైద్యులతో నుద్యోగులును సామ్రాజ్యయుద్ధసిద్ధి సంఘము వారి బొంబాయి కాశాసంఘమువారును శ్రీ కాశాసంఘము వారును శ్రీవారికి పరిచితులగ చేయబడిరి. పిమ్మట శ్రీవారు రోగులకు ప్రదేశముల నన్నిటిని చూచి వారిలో కొందరితో ముచ్చటించిరి. అపుడు శ్రీవారిలో కుమారులకు హానరరీలు హార్డింజ్ గారును సర్ వాలంటైను చిరాటగారును గూడ వెల్లియుండిరి. నేడు మధ్యాహ్నము శ్రీ హైదరాబాదు నిజాము గారు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారిని గవర్నరుగారి మందిరమున సందర్శించిరి. శేషబోర్డును కొలాచాలో అప్పును మిమోరీయు చర్చిలో శ్రీవారు ప్రార్థన చేసెదరు. పిమ్మట కొలాచాలోని సైనికవైద్యులను దర్శించురు. పిమ్మట వెరసోవాలోనున్న దాదాభాయి నాకోశ్ గారికి శ్రీవారు దర్శనమొసంగెదరు.

కలకత్తా.

హానరరీలు జన్మిల సర్. హెచ్. డబ్ల్యు. సి.

హార్డెన్ కారండపు యంత్యకర్త.

కలకత్తా జనవరి 23:— హానరరీలు జన్మిల సర్. హెచ్. డబ్ల్యు. సి. కారండపుగారి యపరకర్త నేటిమధ్యాహ్నము భవానిపూరు ప్రేతభూమియందు జరుపబడినది. చాలమంది వెల్లియుండిరి. నేవాలయ పురోహితుడగు కాననపూర్ అర్చక గారు కర్మచేసిరి. డబ్ల్యు. ఏ. టి. కారండపుగారు యస్. ఎం. రాసుగారును ప్రధాన దుఃఖితులుగానుండిరి. కలకత్తాలోనున్న న్యాయవాదిసంఘములలో పెక్కు సంఘములకును మరి ఇతర ప్రజాసంఘములకును ప్రతినిధులు స్మరణమున కేగి యుండిరి. ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్ లారెన్సు జంకిన్సు గారును న్యాయమూర్తులు హోమవుడ్డు ట్యూసను, రిచర్డుసు, బాపుచును, బీబీక్రాపు, వాలమన్, ఉద్రపు, చిట్టి, వైచ్చెరు, వర్మొడ్డును, కోమ్స్, డి. ఫుల్బ్రీ, యె. టి. ఫుల్బ్రీ, కొడర్, ఇమాం, మల్లిక్, గ్రీవు గారును, గౌరవనీయులగు పి. సి. లంబును, కమ్మింగు జోంపసు, జి. యస్. వెయిసుగారును, సర్ షెడ్రీగ్ హులిచే గారును స్మరణమునకు కనపేటికతోగూడ నేగినవారిలో ముఖ్యులుగానుండిరి. వంగదేశ సేనక క్లబ్బువారును సంయోగ సేనక క్లబ్బువారును టర్నర్ క్లబ్బువారును పుష్కలములకలను పంపిరి. గౌరవనూచకముగ న్యాయస్థానములు మాయబడినవి.

శత్రుదేశపు వర్తకసంఘములకు లైసెన్సులు.

కలకత్తా జనవరి 23:— కొత్తగా నేర్పరుపబడిన శత్రు వ్యాపార నిబంధన లనుసరించి బంగాళా దొరతనమువారు లైసెన్సులకోసం వర్తకసంఘములలో 65 సంఘముల పేరులు దాఖలించి బడినవి. వీరిలో మ్యాగెస్ట్రేట్ గారి విచారణక్రింద 15 సంఘములు మూసివేయబడవలసి యున్నవి. తక్కిన 50 సంఘములును ప్రభుత్వమువారి విచారణలోబడి వ్యాపారము చేయుట కనుమతించ బడినవి.

పంజాబు.

కొన్ని కరప్తములను పంజాబులో తీరనము వారు వశపరుచుకొనుట.

లహోరు జనవరి 23:— 1910 వ సంవత్సరపు ముద్రా కాసముక్రింద మూస్తిము ఉలేమా సంఘమువారిలో కొంత మంది చేజ్రాలతో నన్నిభాషలలో ప్రకటింపబడిన కరప్తముల నన్నిటిని యుద్ధము అను తీర్మానతో 18-12-1914 ని పుకటింపబడిన కాస్మా పోలిటును పత్రిక పుస్తకముల నన్నిటిని గూడ వశపరుచుకొంటిమని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు పుకటించిరి.

పంజాబు పీపిల్సు బాంకి వెనుక డైరెక్టరు

లుగానున్నవారిని పరిక్షించుట.

లహోరు జనవరి 23:— దివాలా తీసిన పంజాబు పీపిల్సు బాంకి వెనుక డైరెక్టరులుగా నున్నవారి కంటే వీల కాననములోని 182-వ సెక్షను ప్రకారము పరిక్షించవలెనని లాహోరు అడివలలు ఇట్టిగా రిపోర్టిన యుత్తరప్రదేశ్ ఆపీలు చేయబడగా ఆ సంబంధముగ గృంథమును తంతు వలెననియు పుస్తకము చర్య నిలబడలేననియును ఫిట్టకోర్టు వారు తీర్పుల నొసంగిరి. ఆపీలు తేదీ ఇంకను స్థిరపడవలెదలెను.

డెల్లి

బిక్ యు సాధ్యాయుని నియమించుట.

డెల్లి జనవరి 23:— అరీ. ఐ. జి. బార్గి. వి. ఏ (ఆక్సుఫు) గారిని హిందూ నేతవిద్యాలయంలో ప్రభుత్వమువారి కళాశాల యందు ఆంగ్లభాషను నేర్పు పండితునిగా ఇండియామంత్రిగారు నియమించిరి.

దేవాదాయ ధర్మాదాయ పరిపాలనము.

డెల్లి జనవరి 23:— స్వదేశకాఖివా రీయుత్తరప్రదేశ్ ప్రకటించిరి. ఈ దేశముందలి దేవాదాయ ధర్మాదాయపరిపాలన విషయము కొంతకాలమునుండి ప్రభుత్వమువారి యాలోచన క్రిందకు వచ్చియున్నదని ఎల్లవారు నెరిగియే యున్నారు. చెన్నపురిలో (ప్రస్తుతిము గౌరవనీయులగు న్యాయమూర్తి) తేనగిరి ఆయ్యరు గారును వివానజహద్దరు ఎల్. ఏ. గోవింద రాఘవయ్యరు గారును బొంబాయిలో గౌరవనీయులగు సర్ ఇబ్రహీం హిమతుల్లాగారు నీ విషయమున కొన్ని ప్రజానుమతులగు కాసనములను గూడ పుత్తిపొందించి యున్నారు. 16-3-1914 న డెల్లిలో సభికారులు సనధికారులను కలిసిచేసిన సభలో వారందరితోడను గూడ నీ విషయమునుగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు సాకల్యమున చర్చించుటకుగూడ ననకాశముకలిగి యుండినది. అచటతేలిన పుధానసారాంశములను 17-3-1914 న దొరతనమువారు పుకటించి యున్నారు. ఆప్రకటనమున ప్రాయబడినదీ నావిషయము ఇండియామంత్రి గారికి విశ్చింపబడినది ఆ ప్రభువుగారు ఇండియా దొరతనము వారి నూచనల నామోదించితిమని ఇప్పుడు ప్రానియున్నారు. అన్ని రాజధానులలోనుగూడ నుపయోగింపబడ తగినదీ నా ప్రశ్నమునుగూర్చిన ప్రధానవిషయములకు సంబంధించునటుల సామ్రాజ్యకాసనముకట్టియు చిరసమయమున చేయబడును. అట్టి కాసనమిప్పుడే ప్రాయబడునుగాని యుద్ధముముగియువరకునా కాసనమోదించబడుట మాత్ర ముమానాస్పదము. సామ్రాజ్య కాసన మోదించబడకుండ రాజధానిసభలలో నీ విషయమున ప్రత్యేకకాసనముల నొసరించుట కనకాశములేదని నేరుగ నుడువ పడిలేదు.

సామ్రాజ్యకాసన నిర్మాణసభ.

అలహాబాదు జనవరి 23:— ఫిబ్రవరి మార్చి నెలలలో జరుగనున్న కాసన నిర్మాణ సభలో వివాదాస్పదములుగాని కొన్ని తీర్మానములు ప్రవేశపెట్టబడ గలవు. వానిలో కొన్ని ఇదివరకే ప్రవేశపెట్టి బడినవి. కొనససభల ఎన్నికలకు వోట్లనిచ్చు వారికి దారిఖర్చులు. కాసననిర్మాణసభలకు సభ్యులనెన్నుకొనుటకు దారి ఖర్చులను మజరానిచ్చు పద్ధతినిగూర్చి ఇండియా దొరతనము వారు సానికప్రభుత్వముల వారితో మొదట నాలోచించి యున్నారు. ఆచారమును తొలగించుటతో సంబంధించిన కాసనములను సవరించుటకు గూర్చి ఇప్పు డాలోచించుచున్నారు.

పార్లమెంటు కాసనముల పునరావలోకనము.

హిందూదేశమునకు సంబంధించిన పార్లమెంటు కాసనముల పునరావలోకనమునుగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు మంత్రిగారికి పంపబడుటకు సిద్ధమైనది.

యుద్ధములోనున్న వీనికులమైనీకులు.

యుద్ధములోనున్న వీనికులమైనీ కేసులను నిలా పుట యావశ్యకమునుప్రశ్నను ఇండియా దొరతనము వారు బాగుగ గమనించి కొంతకాలము క్రితము సానిక ప్రభుత్వములవారికి ప్రానియున్నారు. ఇండియా దొరతనమువారి నూచనలను త్వరలో ఇండియామంత్రిగారికి విశ్చింపబడెదరు. కాసనము వలన గాని యుత్తరప్రదేశ్ గాని పనిజరుగునట్లు చేయబడవచ్చును.

సామ్రాజ్యరక్షక భటకాఖిలానివారికి

కనీసపత్ర మియ్యబడదగిన వరుమానము.

యుద్ధము జరుగునంతకాలమును సామ్రాజ్యరక్షక భటకాఖిలానివారికి కనీసపత్ర మియ్యబడదగిన వరుమానమును నిర్ధారణచేయుచు ఇండియా మంత్రిగారంపిన యుత్తరప్రదేశ్ చేరినవి.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

ధీల్ల జనవరి 23:— హిందూదేశపు మంత్రిగారినుండి రాజప్రతినిధిగారి కిక్రింది యుద్ధ వార్తలు వచ్చినవి:— 21 వ తేదీన పరాసు అధికారులు ప్రకటించిన సంగతులలో కొన్ని ముఖ్యవిషయము లున్నవి. పరాసు కాలపలము జర్మనులను మూడు ప్రదేశములలో జమ్రుదముగ మూడుసార్లు మాట్లాడింది. నోటరుడేమడి లా రెట్టియొద్దనున్న ఒక యుద్ధ స్థలముదగ్గర పరాసు వారికి కొద్దిగ నిరోధము కలిగినది. వెయింటు మిహెలుకు ఆగ్నేయభాగమున నున్న అప్రమాంటు అడవిలోను బూసోబారుదగ్గరను జర్మనులు కొన్ని కందకములను పట్టుకొనిరి. గాని తిరిగి పరాసువారు వారితో తలపడి వెనుకకు గొట్టి వేసిరి. జర్మనుల స్థానములలో కొంత భాగమును పరాసువారు పట్టుకొనిరి. మాన్స్ నుకు వాయవ్య భాగమున, నోక స్థలములో జర్మనుల యొద్ద నుండి పరాసువారు పట్టుకొనిన 500 గజముల దూరము లోని కందకములలో 25 గజముల స్థలములలోని కందకములను తిరిగి జర్మనులు స్వాధీనము చేసికొనిరి. పరాసువారికి కలిగిన నష్టములను గురించి జర్మను అధికారులు సరియైన సంగతులను తెలుపలేదని పరాసు సేనాని నిందించుచున్నాడు. సగము వరకు జర్మనులు కల్పించిరి. అన్ని స్థలములలోను తమకంటే ఎడవైన రెండుమాసములలోను జర్మనుల కెక్కువనష్టము కలిగి యున్న పరాసువారు తెలియజేయుచున్నారు. ధారనుకోట కల్గి ముఖముగ రవ్యున సేనలు పోవుచున్నట్లు తెలుపుచున్నారు. స్కెంపిని రవ్యునలు పట్టుకొనిరి. ఇది స్కర్వానడికి పడమరభాగమున 10 మైళ్లలోనున్నది. రవ్యున సేనలు ధాతు 84 మైళ్లలోనున్నవి.

కె.ఎ.కోలోని అధికారులట్లు ప్రకటించిరి:—పాలిస్తీను దుడమీభాగమునందు తురుష్క సేనలు విశేషముగ చేర్చబడుచున్న కొలదిని నిరూపించుగా రాకపోకల కభ్యంతరము లధిక మగుచున్నట్లు కనపడుచున్నది. నూయ జు కా లు వ పైని రక్షింపఁజూచు యూరపులోని నూలి నానుభవమునకనుగుణముగ సేర్పరుపబడినవి కాన సమానముగ, గుమికూడిన కతు) నైస్యములను, ముందుకు పోవుచున్న నైస్యములు తాకుటకు తగిన స్థలమునుచేరుట కొక్కమార్గము మాత్ర) మేకలదు. కాన కతు)వుల పెద్దభిరంగుల యొక్కయు యుద్ధనౌకల యొక్కయు తుపాకులయొక్కయు, మరభిరంగుల యొక్కయు, గుండ్ర బారి కగ్రల మగుచు చాటు మాటు లేక తురుష్కు లా దారి నే పోవలసియున్నది. తురుష్కు జర్మను నైస్కోద్యోగులకును, తురుష్కు ఆరబు నైస్కులకును, భద్రాభిప్రాయమును కలిగినవి.

27 గురు ఆరబు నైస్కోద్యోగులు జెహూసలములో ఖయి దుచేయబడిరి. టెమ్ముప్రతిక ప్రాన్సువిలేఖకు డిట్టువార్యులు చున్నాడు:—గతనాలుగు మాసములలోను, దేశమందు వ్యాపించుచున్న నిరాంధోశనస్థితి గణనాన్యముగనన్నది. పరాసు నైస్యమును, ప్రజలునుకూడ యుద్ధమున కడవరకును కొనసాగించుటకు: కృతనిశ్చయాలై యున్నాడు. ప్రజలకు నైస్కోద్యోగులయొడల అధికవిశ్వాసమువలనను, బాతీయ నైస్యమందు గల ప్రజాపాక్షికాభిప్రాయబలము నైస్కులను, నైస్కోద్యోగులను యేకాభిప్రాయముగా నొనర్చుటవలనను, యావిశ్వాసము కలుగుట కవకాశము కలిగినది. శత్రువులవలన భయమును చేయబడిన ప్రదేశములందలి ప్రజలదుఃఖ పరామృతభక్త్యము ఉత్సాహమును, అబ్బురమును కలిగించు నవిగనన్నవి.

130-వ కింగు జార్జి పట్టాభిషేకము.

ధీల్ల జనవరి 23:— ఈ క్రింది యంత్రరచిత ప్రకటించబడినది. బాకబ్బు రైఫులను 130-వ కింగు జార్జునువోను తెలుచీను పటాలములోని మేజరు ఆండర్సను గారిని 1914-వ సంవత్సరము నవంబరు నెలలో ఆ పటాలములోని వాడే యగు నోక ముహూదూతాతి నైస్కుడు ఆ పటాలమును యుద్ధమునకు పంపుటకొరకు బొంబాయిలో స్తీమరులోని కెక్కించు చుండగ హత్యచేసెనని ఇదివరకు ప్రకటించబడి యున్నది. ఈ హత్యను విచారించుటతో నా పటాలములో చాలమంది నైస్కుమానము కలుగుట వలన ఆ పటాలమును విచారణకొరకు రంగూనునకు పంపిరి. దీనిలోవోను లని తేలివారిని యిక్కింపబడిరి. 24-వ తేదీని మరల తక్కినవారిని యుద్ధమునకు పంపుటకు నిర్ధారణ చేయబడినది. 20 వ తేదీని సరిహద్దు ప్రాంతములలోని పరాసులు కొందరు చాల నవిశ్వాసంతో ప్రవర్తించిరి. అందులకుగల కారణములు ప్రస్తుతము విచారింపబడుచున్నవి. వాగిందరును ఆరెట్టుచేయబడిరి. స్థానిక నైస్కాధికారులు నైస్క నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించి నందులకు వారివై చర్యజరిపెదరు. తక్కినపటాలము 24 వ తేదీని యుద్ధరంగమునకు బయలుదేరునున్నది.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

నేటికంత్రీవార్తలు.

ఇంగ్లాండు.

జర్మనీవారి యుద్ధనౌకలు

అంగ్లేయతీరముమీద ఎడదులకు యత్నించుట.

జర్మనీవారి నౌకమునగుట.

లండను జనవరి 24:—అంగ్లేయ నౌకాదళాధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—యును ఎడ్మిరలు సర్ జేవిడు, బీతే, గారి నాయకత్వముక్రింద కొన్ని యుద్ధనౌకలున్న విరుముపట్టు గారి నాయకత్వముక్రింద కొన్ని నౌకలును, ఉత్తరసముద్రము లో కాపుకాయుండగా, నాలుగు జర్మనుయుద్ధపు క్రూసరులును, ఎన్నియోతేలిక క్రూసరులును కొన్ని డిప్టోయరులును కనుపించినవి. ఇవి అంగ్లేయతీరముపైబడుటకు తమస్థానముండి బయలుదేరి యుండవచ్చును. తరువాత నివి చాల ఎక్కువవరకు వెళ్ళిపోయినవి.

తరువాతి సంగతులు.

అంగ్లేయ అధికారులట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— అంగ్లేయతీరముపైబడుటకు వచ్చుచున్న జర్మనునౌకలకు ఉత్తర సముద్రములో ఎంతోరాయము కలిగించబడినది. బుచరు అను క్రూసరు ముంచివేయబడినది. మరిరెంటికి చాలనష్టముకలిగినది.

ఇదివరకుములు.

లండను జనవరి 25:— జర్మనునౌకలు పారిపోవుట కారంభించినతోడనే అంగ్లేయనౌకలు వానిని తిరిమినవి. తరువాతి 24 గంటలకు, లెను, లెగురు, ప్రెస్సెరురాయలు, న్యూజి లాండు, ఇక్ డామిలెలియ, అను అంగ్లేయ యుద్ధపుక్రూసరులకును, డెర్లినుజరు, సిడ్డెట్టు, మాల్క్వి, బూచరు అను జర్మను యుద్ధపు క్రూసరులకును, యుద్ధము బాగుగాజరిగినది. జర్మను యుద్ధనౌకలు పరుగెత్తుకొనిపోవుచు పోరాడినవి. అసంతరము బూచరు వీనినుండి విడివడి తలక్రిందులైపోయి మునిగిపోయినది. మరిరెండు జర్మను క్రూసరులకు చాలనష్టము కలిగినది. కాని అవి పారిపోగలిగినవి. జర్మనుల సముద్రమేల్లెనులనుండియు, ముందు గడలనుండియు భయములేనంతవరకు జర్మనునౌకలు తిరుమబడినవి.

అలహాబాదు

ఫర్క బాదుబుదిబోలు కేసులపైలు.

తరుచుచేప్పట.

అలహాబాదు జనవరి 25:— ఫర్క బాదు బుది బోలు కేసులో జలియసింగు, అనునవరికిని, మరికొందరుకును, యావత్తవనిర్వాసము విధించబడినది దానిమీదవీరు అప్పిలుచేసిన కొంతకాలముగా అలహాబాదు హోకోరులో న్యాయమూర్తిలు షే.యయ, సిగ్గుట్టు గార్లు విచారించి నెడతప్పించుచు. ముగ్గురుమద్రయలు విడుదలచేయబడిరి. తక్కినవారికితలు ఖాయపరుపబడినవి కాని, యావత్తవ నిర్వాసము 10 సంవత్సరముల కతిన ఖయిదుగ మార్చబడినది. బుదిబోలు సామాన్యమైనది కాదనియు ముద్దయి లాయుడములను యువయోగించిరనియు దొంగలు పోలీసువారిని నిరోధించిరియు ఒకేసుగారికి దెబ్బలు తగలినవనియు న్యాయాధిపతులు తెలిసిరి.

యుద్ధరంగముననున్న నైస్కోద్యోగిమైన దావా.

అలహాబాదు జనవరి 23:—17-వ ఆశ్వీకపటాలములో

కేప్తానుగానున్న మ్యూఅర్దు గారు 1914 డిశంబరు నెలలో అలహాబాదునుండి యుద్ధరంగమునకేగిరి. ఇదినివై చేయబడిన దావాపు నర్వ మర్మ చేయబడలేనని కోరబడగా విజ్ఞాపనమును న్యాయమూర్తి తదవాలుగాను స్వీకరించిరి. ఈ కేప్తాను మోటారుబండిని మరాఠులు చేసినందులకు కొంతసామ్మతిమ కియ్యరలసియున్నదని మోరసును కృత్యకంవెనెవారు దావా చేసిరి. వారు మరాఠులు సరిగాచేయనందున నేనుసామ్మియ్య నక్కిరలేదని కేప్తాను వాదించెను అంతలో పటాలము యుద్ధరంగమునకు పోవలసియుండుటచే విచారణ నాటికాయన లెక పోయిరి. ప్రతివాదిని పంపిలీలలేదని పటాలపు సేనాని మేజరు బ్రెల్లెన్బాల్డు గారు వ్రాసిరి. కాని లెనుగారు నాయివావేమ వలెనని కోరిరి. కాని ప్రతివాది లేకుండనే తీర్పుచెప్పబడినందున అసీలు స్వీకరించి న్యాయమూర్తి చర్యనిబట నుత్తరపు చేసిరి.

వైస్రాయిగారికి వచ్చిన వార్త.

ధీల్ల జనవరి 25:—నిన్న ఉదయము 4 జర్మనుక్రూసరు ఇంగ్లాండుతీరమునకు వచ్చుచుండెను. సముద్రతీరమును కాపలా కాయుచున్న బ్రిటీషు యుద్ధనౌకలకును, జర్మనీవానికిని యుద్ధము జరిగినది. “బుచర్” అను జర్మనునౌక ముంచివేయబడినది. మరి రెండుజర్మనునౌకలకు తీవ్రమగు దెబ్బలుతగిలినవి. ఇంగ్లీషునౌకలకు ఏవిధమగు నష్టముకలుగలేదు. జననష్టము బహు స్వల్పము.

శ్రీరాజుగారికి మిల్లరాండుగారిని చూపుట.

లండను జనవరి 23:— బకింగ్హాము భవనమునందు ఫ్రెంచివారి రాయచారిగారు యం. మిల్లరాండుగారిని శ్రీబార్జి రాజుగారికి నెఱుకచేసిరి రాచనగరునందు నేటిరాత్రి ప్రకటించబడినది.

అలెగ్జాండ్రా రాజగారి నిధి.

లండను జనవరి 23:— రజారంగముననున్న నైస్కులకు సర్వవిధములగు సౌఖ్యములను గూర్చుటకై అలెగ్జాండ్రారాజి గారి కనిధి నేర్పరచిరి. దీనివిషయమున శ్రీ బార్జి రాజుగారు పా 100 లనిచ్చిరి.

అంగ్లక్రూసరౌక జర్మనునౌకను ముంచుట

లండను జనవరి 23:— మెల్బోరను జనవరి 6వ తేదీని ఒక బ్రిటీషు క్రూసరు జర్మనుక్రూసరులకు సంబంధించినయొక నౌకను పట్టుకొని ముంచినిది. అనావికులు ఖైదీలుగానుంచబడిరి.

ఫ్రెంచి యుద్ధమంత్రి.

లండను జనవరి 24:— ఫ్రెంచియుద్ధమంత్రియగు మిలిరాడ్ గారు లండనువచ్చి కిచనరు ప్రభువుగారితో యుద్ధపు పేర్వాటులను గూర్చి ముచ్చటించిరి. ముందు జరుగవలసిన ఏర్పాటులను గూర్చి వీరిద్దరును ఏకాభిప్రాయమై యున్నారని సేనలకు ఆహారపదార్థములను సప్లముచేయు విషయము కూడ పరిష్కరించుకొనిరి. మిలిరాడ్ గారును, కిచనరు ప్రభువుగారును, లండనుకు సమీపమున యున్న కొత్త సేనలకు పరీక్షించి నైస్కుల ఉత్సాహమునకు చాలసంతోషించిరి. మిలిరాడ్ గారు ఆస్కిర్రు, సర్ ఎడ్వర్డుగే, చర్చిల్, లయాడ్ బార్జి, వైకాంటువోల్ డేను గార్లకూడ దర్శించి ముచ్చటించిరి. దీనిని బట్టి ఫ్రాన్సు ఇంగ్లాండు దేశముల అన్యోన్య స్నేహము వ్యక్తమగు చున్నది. బ్రిటీషు ప్రజలు దొరితనము వారు యుద్ధము నెడ చూపుచున్న దృఢ సంకల్పమునకు మెచ్చుకొన్నానని మిలిరాడ్ గారు కిచనరుగారికి వ్రాసిరి. కిచనరు ప్రభువుగారి శక్తిసామర్థ్యముల వివరణయుగుచున్న యుద్ధపు ఏర్పాటులు ఊహించుకొనుటకుకూడ సాతరము గాకున్నది. వీరి ఏర్పాటుల వలన మిత్రమండలి జయము నంద ఇదివరకు కన్న ఎక్కువ నష్టము కలిగియుండవచ్చును అని కూడా వ్రాసిరి.

ఫ్రాన్సు

డెన్కిర్క్కుమీద బాంబులువేయుట

డెన్కిర్క్కు జనవరి 23:—ప్రేతుడుడిట్లు దెలుపుచున్నాడు:—ఇటీవలజరిగిన యాకసపుయుద్ధము మిక్కిలిభయభావము. జర్మనీవారి విమానము లాన్సీకముగ బట్టణముమీదికి కిగి యిదివరకన్నకు వేయన్న బాంబులు వేసినవి. వెంటనే ఇవి ప్రేలివన్నని భీకరముగ వివశిచ్చెను. ఫ్రెంచివారియొక్కయు బ్రిటీషువారియొక్కయు విమానములెవ్వొనినపుడు కన్నుల పండువుగ నుండెను. అంతట భీకరసంగ్రామము జరిగెను. జర్మనీవారు మిత్రమండలివారితో దరుమబడిరి. ఇదివరలో ననేకపర్యాయము లిట్టి జరిగియుండుటచే పోరులు వెంటనే గృహముల బ్రవేశంప నలవాటుపడిరి. కావున పోరులలో నష్టమంతగా కలుగలేదు. మధ్యాహ్నమునందు జర్మనీవారి విమానయొక్కటి మాత్రము వచ్చి బాంబుల వేసెనుగాని వెంటనే యది తక్కించుకొనుటకు తీవ్రగతి పొరపావలసి వచ్చెను.

లండను జనవరి 24:— డెన్కిర్క్కుమీద బాంబు వేసిన నిజమనియు, అమెరికా రాయబారి కచ్చేరికి ఆతరల ఒక బాంబుపడి కచ్చేరిగ వాక్షుములను, సామానులను నష్టమైనవనియు, నౌకాదళాధికారులు తెలియజేయు చున్నారు.

వరాను అధికారుల ప్రకటన.

లండను జనవరి 23:— వరాను వారిట్లు ప్రకటించిరి. వారావరణస్థితి ప్రతిపూలముగ నుండుటకులన కలిగినవృత్తులను యాధ్యంతమునందంతటనుగూడ నై నిటలు మరల చక్క చేసికొనుచున్నారు. బొంబయైటకుజ్జిల్లాలో మేము 100మీటలులవరకును ముందునకుపోగలిగితిమి. ఇప్రిసు, ఆర్రాసు, రోయి, సోయిజులలోజరిగిన ఫిరంగులయధ్యములు మాకనుకూలముగ నుండెను. బెర్రెఆటెక్కుబ్యానె జోరులలో జర్మనులు తీవ్రముగ తాకిరిగాని యోడిపోయిరి. ఆగ్లోనులో జర్మనులుపూర్తిగా నిరోధింపబడిరి. నెయింటు హ్యూబర్లలో కాల్పులముల పోరింకను జరుగుచున్నది. అన్నిప్రదేశముల యందునుగూడ మాస్థలములను మేము నిలువబెట్టుకొని గలిగియున్నాము. శత్రువులనుండు గుండును, ఆహారపదార్థములను తొలగించుకొని పోవునట్లు మ్యాజునదిమిద నున్న మా ఫిరంగులుచేసివది. నెయింటుమి ఛెలరంగమున వారి కాలినంతెలనుగూడ నాశనముచేసివది. హార్వనువీలరు కాపుప్రాంతములలో పదాతులయధ్యము జరుగుచున్నది. అడివిలోసంకులసమరము జరుగుచున్నది. నెర్నె వద్ద 42-5వ సంఖ్యలగుట్టవద్ద శత్రువులుచుట్టులను చాకిరి. చిన్నకాల్వెగ్గ ప్రాంతమున మేము ముందునకు పోగలిగితిమి.

కోన్స్ జనవరి 21:—కడదినరాత్రి పరాను అధికారుల టెట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—ఆగ్లోనులో రాత్రి యంతయు, ఫాంటెను మాడెను, నెయింటు హ్యూబర్లయొద్ద యధ్యము జరుగుచు నేయున్నది. శత్రువులు చుట్టడించినప్పుడెల్లను వెనుకకుగొట్టబడిరి. నేటియుదయమున తిరిగిపోరాటము ప్రారంభమైనది. ఇక్కడజరిగిన పోరాటపు సమాచారములుగాని హార్వనున, వీలెకోప్లలో నిన్ను జరిగిన సంగతులుగాని యింకను తెలియలేదు. ఇక్కడ మేము ముందుకు వెళ్లిన స్థానములను చుట్టడించుటకు సిద్ధమగుచుండిన జర్మను కాల్పులమును మన ఫిరంగులు చెల్లాచెదురుగ చేసివది.

లండను జనవరి 21:— ఇన్వెన్డన్సు వెర్ మెలెన్ వద్దను ఫిరంగులయధ్యములు జరిగినవి. ఇక్కడ జర్మనులు తమ కందకములను వదలి వెళ్లినట్లనివచ్చినది.

ఎయిసు బోయలోగ న్ను మన ఫిరంగులు చాల జర్మను ఫిరంగులను నిరుపయోగము చేసివది. లేదా ధ్వంసముచేసివది. మరియు జర్మనుల విమానములను వెనుకకు తిమిచేసివది. హ్యూబర్లలో సోజిక్ సమాచారమున జర్మనులు చేసికొనిన యుద్ధ ప్రయత్నములను ధ్వంసముచేసివది. బెర్రె ఆన్ బక్ దగ్గరనున్న 18వ కొండమీది, జర్మను కందకమును మన కాల్పులము పట్టుకొనినది. ప్రూనే, సోమెయిన్, వెర్నెబూసాజర్, మెన్ నిస్, విల్లి-సర్ బూర్బీకి ఉత్తరభాగమునను మనఫిరంగులశత్రువులు యుద్ధమునకై కట్టిన డిమెట్టులమొదలగు వస్తువులను పాడు చేయుచున్నది. ఫాంటెన్-మేడం ప్రాంతమును, నెయింటు హ్యూబర్లసమాచారము కడచిన 48 గంటలలోను ముందు వెళ్తు కందకములలో కొన్నిటినిమనముపట్టుకొనినది. వీనిని తిరిగి జర్మనులు పట్టుకొనిరి. వారివద్దనుండి తిరిగి మన సేన పట్టుకొనినది. ఇక్కడ మన కాల్పులమునకును జర్మను కాల్పులమునకును యుద్ధముజరుగు చున్నది. స్టీవ్ బాక్ దగ్గర జర్మనులు తీవ్రముగ ఫిరంగులువెట్టికొట్టి ముందువైపునకున్న మన కందకము నొక చానిని పట్టుకొనిరి. కాని మేము వారిలో ఘోరమున పోరితిరిగి ఆకందకమును పట్టుకొంటిమి.

బెల్జియము

బ్రెస్టువై బ్రిటిషువారివిమానము బొంబులవేయుట.

లండను జనవరి 24:— బెల్జిషు నాకాదళనాయకుడును శిర్మనువైటులైవైసెంటును జనవరి 22 తేదీనాడు బ్రెస్టువై సందర్శించి శత్రువుల యంత్రముల చెరిమిదను గట్టుమీద నున్న ఫిరంగులమీదను 27 బొంబులవేసిరి.

బ్రిటిషువైమానికుని నేర్పు.

ఒకయంత్రము చాలవృత్తును బొంబెనయి ఫిరంగి ద్వారము నావికులు చాలమందినాతులైరనియు అనుకొనుచున్నారు. వీనివేబడుటకు బూర్వము నేర్పించుచుండ నొక సమయమున తన్ను శత్రువిమానము లేకు చుట్టియుండినను బెల్జిషుగారు తప్పించుకొనిరి. బ్రెస్టువైవైమండగ నే అయినవ తొడయందు గాయముతగిలెను కాని యాతడు ముందునకు బోయి తన కృత్యమును నెరవేర్చెను.

రుస్సా.

పాగ్లాగ రంగము

పెట్రోగ్రాదు జనవరి 23:— రిగవ విన్యూలా మీద మనమును శత్రువులను దారసిల్లితిమి. అచ్చటచ్చట చిన్ని పోరాటములు గలిగెను. మిగత ప్రదేశములందు జర్మనీవారెప్పటి కలెనే యచ్చటచ్చట మనవై బడుచు వచ్చిరిగాని నులభముగా వెనుకకు గొట్టుచుంటిమి. ఇంతకుదప్ప మరేమియు జరుగలేదు. క్లిబాబాప్రాంతమున ఆస్ట్రియావారి నైస్యము మనవైబడెను గాని వెనుకకుగొట్టబడెను. 200మందిని ఖైదీలుగబట్టుకొంటిమి. బరోవికనుమలముందు ఆస్ట్రియావారి నైస్యములు మరీకొన్ని కానబడినవి. కాల్వెలియనుపర్వతములందు మంచుకుపానుపట్టెను అనిప్రకటించబడెను.

అమెరికా

“డాసియా” యనునోడ.

వాషింగ్టన్ జనవరి 23:— డాసియా యనునోడ అమెరికా నుండి ప్రయాణము చేయుచుండెనని తెలిపితిమి గద. గ్రేటు లిటునా రీయోడను నిగ్బంధించెదనని తెలిసియున్నను ఓడ స్వాము లీకృత్యము న్నానుసమృతమా కాదాయని నిధారణ జేయునిమిత్తము ఓడను నడవదలచినిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా.

మోర్సు ఆఫ్రికా న్యవహరములు.

ఇంగ్లీషు యుద్ధ నావలు శత్రువులకు నష్టముకలిగించుట బొంబాయి జనవరి 24:— బొంబాయి నగరమునందలి “మెయ్యుఆఫ్ ఇండియా” పత్రికయొక్క ఏడెనులెఖిరి జనవరి 9-వ తారీఖున టెట్లుచ్రాసెను. ఇంగ్లీషువారి యుద్ధ నావలకు “ఫాక్స్” “గోలియత్” అనునవి జర్మనూర్పు ఆఫ్రికాలోని డెవెస్టాంతస్ శత్రుపట్టణములోను శత్రుసేనలవై ఫిరంగులుకాల్చిరి. ఆలేవులోనన్న జర్మనీవారి నావలనన్నిటిని నిరుపయోగములుగ చేసిరి అనేకమంది జర్మనునైనిట్లను ఖైదీలుగపట్టుకొనిరి. శత్రుకు చాలవృత్తు కలిగినది. ఆపట్టణములోనున్న జర్మనులు పారిపోయిరి. “ఎర్లెవెఆఫ్ రియా” అను ఇంగ్లీషు యుద్ధ నావ ఖర్జూరకాయలను వేసికొని టర్కీకి పోవుటకు సిద్ధముగ నున్న ఆ ఆఫ్రికా దేశములు వెక్కుబోట్లును మంచి, బోట్లలోని సరకును, కళానుపున పట్టుకొనివచ్చిరి. ఈసరకును, కళానుపున ఏమి చేయవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారను అలోచించుచున్నారు. “ఎర్లెవె ఆఫ్ రియా” ఎత్తరముద్రములో ఇంకొకబోటునుకూడ పట్టుకొనినది. దీనిలో 4 మంది జంపీనియా క్రైస్తవులుండిరి. వీరిలో కొందరు శ్రీలు, కొందరు పురుషులు. ఈ లోమిడి ముందిని టర్కీ శత్రుపట్టణముకు లోహియాలో అమ్ముటకు వద్దటలు రవానాచేయుచున్నారు. ఎర్లెవె ఇంకొకబోటును కూడ ముంచినది. దీనియజమానిని అబ్బీనియనులను ఇక్కడికి తీసికొనివచ్చినది. అబ్బీనియావారిని రోమన్ కేతలిక్కుచర్చిలో నుంచినారు. అని ఏడెన్ పత్రికలలో ప్రకటించబడినది.

“ఈజిప్టు కెట్” పత్రికయొక్క హాఫీయావిలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— టర్కీవారి సేనలన్నియు డెమాస్కసు వద్ద చేరినవి. రొమియా దేశముగూడను, కాన్ స్టాంటి నోపిల్ పట్టణముగూడను ముందుగుండుసామాను, ఫిరంగులు జర్మనీ నుండి వచ్చునని సేనలు ఎదురుచూచుచున్నవి. రొమియా గన్ను మోటువా రీయుద్ధ సామగ్రిని ఆపివేయుదురగాన ఇది ఎన్నటికినిరావు. ఈజిప్టువై దండు వెడల ప్రయత్నించుట విచ్చిపనియని ఇటీవల టర్కీ అధికారులనుకొనుటకు ఇదియే కారణమైయుండును.

జర్మనీ.

జర్మనీవారి గాలియోడ జలమున బడుట.

లండను జనవరి 23:— నూర్ డ్విట్జునుజేరిన డచ్చిపల్లె వాండ్రు తామెక జెప్పిలను యోడ సముద్రమున మునుగుచుండ జూచితిమియు సాహాయమునర్పలేక పోయితిమియు జెప్పుచున్నారు. ఆసమయమున వారావరణము నిర్మలముగా నుండెనుగాని గాలిమాత్రము విసరచుండెను.

డన్వర్డునుఅంగ్ల నౌక జర్మనులవలన ముంచబడుట.

లండను జనవరి 23:— రోటర్డము మ్యూజునడిముఖ ద్వారమునకు వాయవ్యమున 20 మైళ్లదూరమున నౌకజర్మను జలాంతర్గామి డన్వర్డును అంగ్ల నౌకను ముంచినది. జలాంతర్గామి

లోని జర్మను డన్వర్డువై కెక్కి యందలి నావికులను పడవల మీదకుదిగిపొందెని యాభాషించిరి. పిమ్మటవారానౌకనుమంచి ఆ పడవలను ఆరుగంటలసేపు లైటుపిల్లు కనపడువరకును కొని వచ్చిరి. పిమ్మటజలాంతర్గామి సంపూర్ణముగ నేగముతో నిడచి పోయినది.

ఆస్ట్రియా

ఆస్ట్రియా జర్మనీ దేశములు.

నైనిట్లను మార్పుకొనుట.

లండను జనవరి 24:— రోమ-ఆస్ట్రియా జర్మనీదేశ ములకుమరల నైనిట్లను మార్పుకొను నేర్పాటుచేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈయేర్పాటువలన చాలమంది జర్మనీ నైనిట్లు హంగరీదేశమునకు వెళ్లిపోరాడుదురు. ఆస్ట్రియా నైనిట్లుప్లాండర్సునందలి రణరంగమునకు పంపబడుదురు.

ఇండో-చీనా.

ఇండో-చీనాగవర్షులు.

రోమ జనవరి 23:— ఫ్రెంచివైస్ ఆఫ్రికాకు మునుముందు గవర్నరుగానుండిన వారు ఇండో-చీనాకు గవర్నరుగా నియమింపబడిరి. ముందు తెలుపబడినట్లు యం.బాడిక్ గారు నియమింపబడలేదు.

హాలండు.

డచ్చివారితాటస్థ్యము

పాగ్ల మెంటువారికి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 23:— హాగు. ఆగస్టు నెలలో వలెనే యిప్పుడును నైస్యములయొ దొరతము వారెప్పుడుగోరిన నప్పుడు తయారగ నుండవలసియున్నదని పాగ్ల మెంటుసభ వారికి పత్రిక ప్రదర్శింపబడెను. ప్రజలకు తెలియకుండు విషయములు గొన్ని దొరతమువారికి తెలిసియుండుట స్వాభావికము. ఈవిషయములను బహిరంగపరచుట దేశమునకు జేమకరముకాదు.

దక్షిణహిందూస్థానము

రైలురోడ్డు బాగుచేయబడుట.

హూనూరు జనవరి 24:— 7-వ మైలుదగ్గర రోడ్డు కడ్డముగవడిన రాష్ట్రమున్న గునవి సేను 11-40 గంటలకుతీసివేయబడినది. 6-వ మైలుదగ్గరనున్నవి శత్రుబాగుచేయబడును.

రజస్థానా వివాహపు బిల్లు

గుంటూరు పౌరుల అసమృతి.

గుంటూరు జనవరి 25:— రజస్థానా వివాహములు హిందూ ధర్మశాస్త్రమునకు విరుద్ధముగనున్నందున హిందూ సంఘమునకు నష్టరాయకముగ నుండునగాన దొరతమువారి బిల్లును అంగీకరింప రాదని గుంటూరుపౌరులు, సన్న జరిగిన సభలో తీర్మానించినట్లు కనపర్చి మార్కండేయ శిర్మగారు తెలియజేయుచున్నారు.

బొంబాయి

శ్రీవైస్రాయిగారు బొంబాయిని దర్శించుట

నైజాముగారికి దర్శనమొసంగుట.

బొంబాయి జనవరి 24:— నిన్నటిదినమున శ్రీవైస్రాయి గారు ఫలాహారమైనవెనుక శ్రీ నైజాముగారికి, శ్రీ ఆగా ఖానుగారికిని దర్శనమొసంగిరి.

వింధు.

సాయంకాలమున 8½ గంటల కొక వింధు జరిగెను శ్రీ నైజాముగారు, కర్నూల్ పిక్ హేగారు, సర్ బియెక్ యెగర్లక్, సర్ ఆఫ్ బారుల్ ముల్గా, నవాబు ఫరీదులాజి, సర్ బాంసెట్టిజీజీ భాయిగారును వారి భార్యయును, సర్ రిచర్డు లాంబు, గౌ. క్లాడ్ హిల్ గారు క్లాడ్ హిల్ దొరసాని గారును, గౌ. సర్. టి. స్ట్రాట్ గారును స్ట్రాట్ దొర సానిగారును, సర్ హెన్రీ హోక్ టుగారును, మాన్ ఘ్యూరు సి. బారక్లు కమ్మండరు మడిల్ ప్రెమగారును వింధునకు విచ్చేసి యుండిరి.

నేనిక వైద్యకాలకు దర్శించుట.

నేటి ప్రాతఃకాలము నందు విల్లింగ్ డన్ పృథువుగా రును పృథ్విగారును, గౌ. ఎ. హర్ డింజిగారును, బొంబాయి వైంగేడునాయకులైన మేజరు జనరల్ గారింజిగారు నెంటరా శ్రీ వైస్రాయిగారు కొలాబాలో నున్న ఆఫ్ఫీసు మెమారి

యలు చరిత్ర జరిగిన సైనిక వ్యాయామమును దర్శించిరి అటువై శ్రీవారు సైనిక వైద్యశాలను దర్శించిరి ఆంధ్రులు కలను తెలుగు, హిందీ, ఫ్రాన్సు గారను తెలుగు, హిందీ, వింకెనగారును సేవకుని దోడ్పడినారు. వైద్యశాల యందు శ్రీవారు శ్రీ గంట యుండిరి. శ్రీవారు రోగులను స్థలము లన్నింటికి బోయి గాఢములు దిగిన సైనికులతో సంభాషించిరి.

తాతా విద్యుచ్ఛక్తిస్థానమును దర్శించుట.

మధ్యాహ్నమున వెస్ట్ నాల్గవన్న దాదాభాయి నా రోజిగారిని శ్రీ ప్రెసాయిగారు దర్శించిరి. దాదాభాయి నా రోజిగారిని దర్శింపబోక పూర్వము శ్రీవారు ఫర్రాలోన్ను తాతాగారి హైడ్రోఎలక్ట్రిక్ ఫవరు ప్రేషనును దర్శించిరి. తరువాత విద్యుచ్ఛక్తి అత్యంతతీవ్రతగామిని జేయు మరయున్న గదిలోనికి శ్రీవారిని దోడ్పడినారు. శ్రీవారికి యంత్రముల గూర్చి విపులముగ తెలిపిరి. ప్రస్తుతమునం దొక్క తీగమార్గ మే కలను. మరి నాలుగు జేయబడుచున్నవి. మొదటితీగ పూర్తియైతి. రెండవది ఈ మాసాంతమునకు బూర్తియగును. మూడవది రాబోవుమాసాంతమునకు బూర్తియగును. నాలుగవదియు వైద్యులు మూడుమాసములలో తయారగును. ఇలమంతయు నొక్కతీగమీదనే యున్నది. జేరింగులలో కొన్ని మాత్రము కొద్దిగ సర్దుబాటు జేయవలసియున్నది. కాని మిగతవివయములన్నియు తృప్తికరముగనున్నవి. ఇయ్యదిగూడ సర్దుబాటు జేయబడును. 10000 వేల గుట్టముల బలముతో పని చేయబాలు విద్యుచ్ఛక్తిని తొలబడుకి పంపగలుగుదురని దలచుచున్నాడు. మిగిలిన నాలుగు తీగలను బూర్తి కావనే జూలై నెల నుండి 50000 గుట్టముల బలముతో బనిచేయబాలు విద్యుచ్ఛక్తియగును. శ్రీవారిచేత సామమునందు మిక్కిలి శ్రద్ధాధర్మము గలబడితి. కృషిస్థా మలకు కలుగులాభములేగాక విద్యుచ్ఛక్తి ప్రయోగముల మున కర్మాగారములనుండి వచ్చుచుండిన బాగ బోవుట మిక్కిలి లాభకారి. దీనిమూలమున బొంబయి మునుపటికన్న ను సాంద్ర్యమున వహించును.

బొంబయి జ్యోతికామికి రిపోర్టు.

బొంబయి జనవరి 24:— బొంబాయి బ్యాంకువారి నెం 94 రు రిపోర్టు బ్రకటింపబడెను. ఇందు గతరి మాసముల లోను 9 లక్షలు లాభము వచ్చినట్లు గలబడుచున్నది. దీనితో గతసాలు లాభము 4 1/2 లక్షలును గలుపవలెను. మొత్తము రూ 1,31,39,000 లు లాభము వచ్చినట్లు లేలుచున్నది. అది యీక్రింది విధమున నుడయోగింపబడును. సాల్వే నూటికి 13 వంతున లాభము పంచివెట్టుటకు రూ 50000 లు; రా బడి పన్నుకు లాభపడనట్లు నూటికి సాలునకు రెండువంతులు బోనసుకొరకు రూ 1,00,000లు; రూ 5,97,884 లు ముందు సా లు తెక్కులకు జేర్చబడెను. ఈ అర్థ సాలునందలి మొదటిమాస మునందు వడ్డీకుల సొమ్ము సంతగా దీయలేదు. అగట్టు నెలలో జ ర్మనీవాల్ ప్రెజిడెంటువారు యుద్ధమున బ్రకటించినపుడు వాణిజ్య పు బాహు మందగించెను. ఎవరికిని నమ్మకము లేకుండెను. తమ తమ సొమ్ము నియ్యకలసినదని తొందరపెట్టసాగిరి. ఇంగ్లీషు బ్యాం కివారి కేటు నూటికి 6 వంతును హెచ్చింపవలసివచ్చెను. ఈ ఆకురత క్రమముగ తొమ్మిది జనవరియందు బూర్తయినవలె నమ్మకము కుదురలేదు. సగుటున బ్యాంకివారి కేటు నూటికి 5. 28 చొప్పున యుండెను.

హైందవ సాంగ్రామికి నిధి.

హైందవ సంగ్రామ సహాయనిధి యాదాయపు ఖర్చుల వెలుపు నిల్వ పట్టి నేడు ప్రకటింపబడెను. మొత్తము రూ 3075000 లు చేరినవి. ఇందులో రూ 28750000 లు నిల్వ యుండెను.

కాంతే సంస్థానాధిపతి గతింతుట.

బొంబాయి రాజధానిలోనికై మన్యుమనందలి కాంతే సంస్థానాధిపతియగు ఘోర వహించిన నవాబు బాఫర్ ఆర్థి భానుగారు పతాకమువలన సంస్థాన ప్రధాననగరమందు గురు వారమునాటి మధ్యాహ్నమునందు కాలధర్మమునొందిరి. వీరికి 57 సంల వయసున్న. వీరు 1880 సం॥మునందు సింహాసనా రూఢులైరి. వీరికి పలు స్నేహితులైన రాజకీయవరుడుగారు మూల్ర మేకపుత్రులు. వీరి వయసు 3 1/2 వంతులు.

నావికసంస్థానాధిపతి.

బొంబాయి జనవరి 25:— బ్రిటిష్ యుద్ధనావలలోని చేసి బాధనొందు వారిసాహాయ్యమునకు స్థాపించిన నిధి యిప్పు డికి 11577 రూ పాయలైనది.

కలకత్తా

ఒక గొప్ప బందిపోటు.

20 వల రూపాయలను దొంగిలించుట.

కలకత్తా జనవరి 24:— సింధీపురములో నొకగొప్ప బందిపోటు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. సింధీపురము మాగ్జీ జిల్లాలోనున్నది. కలకత్తాకు 15 మైళ్ల దూరము. కడచిన తేది వారము రాత్రి చూడమంది దొంగలు బాబుకృష్ణభోను అను వారి యింటిని చుట్టుకొనిరి. కృష్ణభోను గొప్పపాపకారు ధనవంతుడు. కృష్ణభోను, అతనిసోదరులును వై అంతస్తు మీద నుండి దొంగలమీద రాక్షసము కురిపించుచున్న నలుపులు పగలగొట్టి లోపల ప్రవేశించి మూడుగంటలసేపు ఇంటిని చక్కచెట్టి 20 వల రూపాయల ఆస్తిని దొంగిలించిపోయిరి. గ్రామస్థులునుగురు చేరిగాని, దొంగలమీద పడుటకు సాహ సించలేదు. దొంగలు పోరిపోవుచున్న పుడు పీను వెంటాడించ నారంభించిరిగాని రాక్షసులవై దొంగలు భయపెట్టిరి.

మునిసిపల్ ఫిసాన్స్ కమిటీ

కలకత్తా జనవరి 25:— కలకత్తా మునిసిపల్ ఫిసాన్స్ కమిటీవారి సెక్షన్ల సభలో నిట్లు నిశ్చయించుకొనిరి:— ఛది లక్షల రూపాయలకు నూటికి 98 1/2 వంతున బుణుప్రకృతులను వ్రాసి యియ్యబడును. ఇంతకన్న అవకాలముగు కష్టమీద బుణు మిచ్చువా రుపడినచో ఈ కేటుకు ప్రత్యేకము నిచ్చుట మానిజేయబడును.

అలహాబాదు

సర్ హామ్మోద్ అల్లముగారు.

అలహాబాదు జనవరి 24:— విద్యాభ్యాసార్థులందఱు సర్ హామ్మోద్ అల్లముగారు జనవరి 20 తేదీ ఫిబ్రవరి 7 తేదీ లోపల భరతపూజ, సేవకులు లాభకోరులను దర్శించురు.

సంయుక్తరాష్ట్రపురపాలక సంఘవర్తమా.

రాష్ట్రీయవర్తమా నిర్వాహనభయంద బ్రదర్శింపబడుటకు బూర్తయి ఇండియా దొరలెవమువారి యంగీకారమునకు సం యుక్తరాష్ట్రముల పురపాలకసంఘ వర్తమా దొరలెవమువారి యాలోచనకు వచ్చియున్నది.

వై ల్యే సంఘాధ్యక్షులు.

అలహాబాదు జనవరి 24:— వై ల్యే సంఘాధ్యక్షులగు సర్ హామ్మోద్ అల్లముగారు కొద్దికాలములోనే మదరాసునకును బర్మా కును వ్యవహరముగతురు.

బర్మా.

జర్మన్ టూమిగారు

రంగూన్ జనవరి 25:— వీరికి వంతున 3 వ తారీఖున మూడు నెలల నెలపు మంకాలైనది. నెలపు యింకను పూర్తి కాలేదు. కాకపోయినను రేపు గురువారమునాడు రంగూను ఫిఫ్త్ కోర్టులో చార్జీ పుచ్చుకొందురు.

అత్త కూరువార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని వద్దనుండి).

వన్నపాతము.

అత్తకూరు జనవరి 21:— “కలిగి కన్నములేక దండ్ర మున్నట్లులేకలేకయుండినంత్రాంతిపండుగ నాటిరాత్రి వన్న ము ప్రారంభమై నేటివరకును విధి విరానుమలేవండ వున్నయి చున్నది. ఈ యెడతెగని వన్నమువలన పండిన సన్నవరదైవమునకు నష్టము. ఇంతట నిలిచినచో లేకపోవు మొదలను వైద్యుల మేలి మిగ నుండుటయేగాక లేతవరదైవము అవకాలముగనుండును ఇంకను బలముగ కర్షించినచో కన్ను తీసిన బొమ్మ రాగిమొద లగు వైద్యుల వస్తువులను, లేకవైద్యుల నీపుచ్చాలను పరితపించు చుండగా అన్నివైద్యుల వైద్యపద్ధతుల కీర్తనమువచ్చెను గాబోలును. ఈవన్నము పడకుటకు తీసికట్టు కాన్పించెను. అప్పుడు తురిసి యుండేనేని బొమ్మదావా మాగ్రామ చెరువుకు కొన్ని నెలల నినుకచ్చి అపరస్వరములకు అభివృద్ధిగావించును. మాఖమాస మెంటును పుట్టి యున్నది. ఆహా! ఈశ్వరమాయ యెవ రోను జేకేమున తం ది.

మరు:— ఒక్కొక్కరుండి అత్తకూరునకు రెండువేలయింట్లకు వలయు ను మునూగ్రుని గొట్టు వెంటనే అప్పులచ్చుట జేర్చి యున్నారు. ఇప్పుడు శిశువులనువరకు తెలివేసి నున్నారు.

సంఘసంస్కరణము.

వల్లూర సూర్యవారాయములకాపుగారి ప్రభుత్వతరము.

20-1-15 వ తారీఖున వెలకడే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో. దుమంతరావు వెంకట సుబ్బారాయుడుగారు, వావేర ప్రత్యే కముగ నొకజాబును ప్రకటించిరి. నేను సంఘసంస్కరణాభిలా షులలో నొకరినిగాని సంఘసంస్కరణగా బయలుదేరలేదు. కాన్యకేశవులలో నలుగురితోపాటు నేనొకరినై యుండగా నన్నింతపెద్దగాచేసి నాకు ప్రత్యేకము ఈయుత్తరములవ్రాసి రో గోచరముకాలేదు. అయినను వారియుత్తరములో కనపర చిన సందేహములకు నాకు తోచిన సమాధానములను విన్న వించు కొనుచున్నాను.

బలవంతముగ వరకుల్గుములు తీసికొనుట మంచిది కాదు. ఇతరులకు మనము మార్గదర్శకులుగ నుండవలెనన్న వెండ్లిమానురు వారివద్దనుండి సొమ్ములూగనూడదు. ఈ వర కట్టుముల యాచారము మన దేశములో ఇటీవల హెచ్చుచుండు టకు కారణములను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నూచించియున్నాను. దీనినిబట్టి వరకుల్గుముల నేనామోగించుచున్నానని యనుకొ నుట పొరచాటు. నేనావ్యాసమును వాగ్దాస తరువాత, విపి నుచంద్రపాలగారు హిందూవిశ్వాభూత ఈవిషయమై మిగుల తల్పించి వ్రాసిన దానిని చదివెతిని. వారివ్యాసమును చదివిన యెడల ఏల ఈవరకుల్గుచారము ప్రబలుచున్నచో వాగుగ తెలియను.

ఏలూరులో జరిగిన సంస్కరణ సభలో నేనుంటినిగాని నేనక్కడ ఏవిషయమును గురించియు ఉపసర్పించలేదు. అంత మాత్రముచేత, నాపూర్వార్థి ప్రాయములు మారివట్లు ఎంచ కూడదు. రెండు మాసములక్రిందట రాజమహేంద్రవరములో జరిగిన ఒకసభకు అధ్యక్షత వహించి ఆ సభలో నొక పావుగంటలో నేను చెప్పిన సంగతులు కొంత సందర్భముగ నున్నవని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వ్రాసిరి కాబోలు, నేనాస్పృహకు చూడలేదు. కొన్ని విషయములలో, సంఘసంస్కరణాభిలా షులలోనే అనేక భేదాభిప్రాయములున్నవని చెప్పెతిని నా యభిప్రాయమును బాగుగ నేను వ్యక్తీకరింపకపోవచ్చును. ఎంతవరకు సంఘసంస్కరణప్రభుత్వ మాతశ్చకమో ఒక సంస్కరణ, నియమిత కాలములో సంఘములో ఎట్లువ్యాపించగలదో దానిని జనుప్రదముగ నెరవేర్చుటకు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యముచా లునా? లేక సంఘములనుకూడ అత్యంతమోయనువిషయములలో భేదాభిప్రాయము లుండవచ్చును. పూర్వచారపరాయణులకు ఈ చర్చతో సంబంధమే లేదు. సంఘసంస్కరణాభిలాషుల లో, ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క విషయములోమాత్రమే పట్టు దల యుండవచ్చును. బాల్యనివాహములు, వైద్యక నిర్బంధ ము, బలవంతభండనము భోజన సమయములందు దృష్టి దో మము, మొదలగునవి కూడవనియు, విదేశీగమనము, అంతర్జా ఖలలో వివాహములు, నిమ్మ బాతుద్ధరణము మొదలగునవి కూడుననియు, సంఘసంస్కరణాభిలాషులందరు సామాన్య ముగ ఒప్పుకొనుచునే యున్నారు. ఇప్పుడు కాసరనిర్వాణ సభలో రజన్వలానంతర వివాహములను గూర్చి పురోహిత్వెట్ట బడిన టిల్లునకు మనయాంధ్రులలో వ్యతిరేకాభిప్రాయము కల వారు, విద్యాధికులలో మిక్కిలి అరుదని గానుభిప్రాయము. ఈ టిల్లు ప్యాసు అగుటవలన అట్టి వివాహములు కాస్త్రు సమృతము లగునో కానో యను సందేహము నివర్తికాగలదు. ఈ టిల్లు ప్యాసు అయినంతమాత్రమున, అది తక్షణము వాడుక లోనికి వచ్చునని నమ్మకూడదు. వీనిని ఎంతవరకు ఆచరణలో పెట్టగలమో, యీ విషయమును గురించి, ఆయా కాలములో అడుపిల్లులు, మగపిల్లులు గల తల్లిదండ్రులుకూడ నిర్ధాన చేసి కొనవలసిన విషయము.

ఏలూరు కాన్యకేశవులలో, ఆందరును చేతులెత్తి, చప్ప టలుగొట్టి యేకగీర్తనముగ రజన్వలానంతర వివాహపు తీర్మాన మును ఆమోదించగా, ఒకడులేచి ఆ చేతులెత్తినవారిలో ఎవ రట్టి వివాహము చేయుటకు కీర్ధముగ నున్నారని యడిగిరి. ఒక్కరును జవాబు నిచ్చుటకు సాహసించలేదు సభవారి నంగని వీరికిపందలని తూలనాడిన లాభమేమి? భిన్నవర్ణముల వారును, పిల్లలు లేనివారును కూడి యట్టి తీర్మానముల నెన్ని సంవత్సరములు చేయుచున్నను లాభము లేదు. వాగ్దాసములు మాత్రము నేలుగసభకావించి, హేతువాదములను (Reason) పూర్వపు అవగాలులను (Sentiments) కూడగ నమించి తీర్మానములకు వచ్చిన యెడల, ఈ సంస్కరణ శిఖుకాల ములో రాగలదో లేదో తెలియను. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము ననుసరించి, యిట్టి వివాహములు జరిగించిన యెడల, కాల పరివాహమునకే దీని ఫలమును వనిలిజేయవలెను గాని మన మెంతి మొఱపెట్టికను, ఈ సంస్కరణ శిఖుకాలములో అమలులోనికి రాదని నాకు తోచుచున్నది. సాంఘికసూత్రి యులకు గురించియే నేను కాబట్టి హేంద్రవరములో కొద్దిగ చెప్పియుంటిని. ఈ పరిపాకా పాఠకులు యీ విషయమును గురించి చర్చింపవలయునని నా పోషక.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 నవంబరు 25 వ తేది

సోమవారము.

హైందవుల భవిష్యత్తు

ఇప్పటి యెరోపా మహా సంగ్రామమువలన నెంతో లోకమునకు మహానష్టము సంభవించుచున్నను, అట్టి మహానష్టముతోగూడ కొన్ని లాభములు కలుగకపోలేదని పలుమారు మేమిదివరకు వ్రాసియుంటుంటే మాచదువరు తెరిగియుందురు. ఆలాభములలో కొన్ని మనకు సంబంధించినవి ముఖ్యములయినవి కలనని వ్రాసితిమి. కాని మనము అంగ్లామ్రాజ్యపక్షమున జూపు భక్తిగాని విశ్వాసముగాని లాభములయొకటి చూపుచుండుటలేదనియు, మనకు అంగ్లలతో సంబంధము దైవము మనమేలునకును, తర్కాలమున లోకపుమేలునకు, కలుగజేసినాడని నమ్ముటచే జూపుచున్నామనియు, మనకు అంగ్లాస్వాతంత్ర్యపరత్వమునందును, న్యాయబుద్ధియందును, సంపూర్ణ మగనమ్మకముండుటచేత మనపైత్రి శిలాశాస్త్రతమయినదనియు, సూచించు నే వచ్చుచున్నారము. యుద్ధసమయమున చచ్చుచు పురికొల్పు శాసననిర్మాణమునగూడ హార్డింజిప్రభువుగా రుప్రకమింపక మానుకొనినరీతిని అనవసరముగా ప్రజలదృష్టిని మరల్చువిషయములను చచ్చించుట హైందవపత్రికలు మానుకొనియున్నవి. అందుచేత నెవ్వరో కొంద రాంగ్లాపూర్వాచార పరాయణులు నివరీతము లప్పుడప్పుడు మనలను మనసైన్యములను గురించియు వ్రాసినను మనపత్రికలు విశేషజ్యోతిము కలుగచేసికొనక ప్రభుత్వము వారి యకాదార్యమున మనబలము కలదనుటను గ్రహించి ప్రవర్తించుచువచ్చుచున్నవి. ఇదిమిక్కిలి సమంజసమగు సడనడికయనుట అందరును ఒప్పుకొనవలసినదే. ఇందుచేతనే మనకు బదులు అంగ్లపత్రికలు అంగ్లప్రముఖులే మనభవిష్యత్తునుగురించి యుపక్రమములు ప్రారంభించుట తెలియవచ్చుచున్నది. ఇటీవలి సమకాలికాభిప్రాయములలో కొన్ని కొన్ని వాక్యములు మాచదువరులకంటికి పడియుండగలవు. నేటిదినము మరియొకటి కేవలమపత్రిక ప్రకటించిన యొక వ్యాసమును ముద్రించితిమి. ఆవ్యాసమున మనయెడలను ఈజ్ఞానెడలను సానుభూతిదప్ప నీషణ్ణాత్రము వ్యతిరేకభావము కావరాదు. నేటిదినము మనపైనికులు అంగ్లలతో సమానముగా ప్రక్కప్రక్కగా, పొలిమేరలలోని యడవిజాతులవారిలో పోరాటమునగాక, ప్రపంచ చరిత్రమునందలి మహత్తమయద్ధములో నేటివాగరమునకు జేరిన మహత్తమపైన్యమును నేటిమహత్తమాయుధములను నెదిర్చి యని సేయుచున్నారట. ఇట్టి పైన్యములోని హైందవాధికారులకు క్రమక్రమముగా వైయధికారములనిచ్చుచు సాంగ్లాపైని కాధికారులు ఉపక్రమింపవలయునట. హైందవులు చూపిన భక్తి హృదయపూర్వకమట! నిర్మలమట! కావున సాంగ్లులు దక్షిణాఫ్రికావారిని తమతో భాగస్వాములనుగాఁగొనినరీతినే హైందవులనుతీసికొన

వలెనట! అనగా అధినిదేశస్వరాజ్య మియ్యవలయుననట! ఆపనికూడ కష్టమయినది కాదని నేషను పత్రికయొక్క యభిప్రాయము రంగు, చరిత్ర, భేదిం చునవియేదైనను, హైందవుడను తనతో సమానుడుగా పరిశ్రమచేయ తగినవాడని ఆంగ్లాద్యోగికి స్ఫురింపజేయవలసిన సాంఘికకార్యముదప్ప వేరాటంకములు రాజకీయ మయినట్టివి కూడలేవట! కిరి సంవత్సరములకు ముంగు డిప్రేలియాల్టా దీప్తమునకు హైందవ పైన్యములను కొనిపోయినప్పుడు హైందవులకు పడవియేయుండినది గాదు. అప్పుడెవ్వరును ఆపైన్యములు తీర్చుకార్యభారము హైందవుల రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములను పెంచునని గాని హైందవులకారవముఅధికమగుననిగాని తలంపలేదు. నేడు 1915 లో నన్ననో హైందవపైనికులు అంగ్ల పైనికులతో భజమునకు భజముగాచేరి సమర మొనర్చుట హైందవులకు నొకనూతనపదవిని దెచ్చి పెట్టికది. అని ఈరీతిగా వ్రాయు నేషనుపత్రిక మన క్రభువులుగానుండు నుదారులపక్షమునకు జేరినది. ఒక్కయుదారుపక్షముగాక అంగ్లాభూమిలోని యన్ని పక్షములును మన యెడల సుముఖములయ్యే యున్నవి. కాని యాంగ్లాభూమిలో మనలను గురించిన జ్ఞాన మిప్పటికిని బహుస్వల్పమే యనుటకు ఉత్తమోదారపత్రి యగు నేషనే సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. హైందవభూమి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపై నిడబడినబరువుగాక సైనికపక్షముగా సామ్రాజ్యమునకు బలమగు ననుమాట ఈయుద్ధారంభము వరకును విశదమయి యుండలేదట. ఒకేధముగా మనముబ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపైనిడబడిన బరువై యుండిన నుండవచ్చును. ఇంత విస్తారదేశమును దేశస్థుల స్వాతంత్ర్యోద్యమము లేక విదేశజాలు పరిపాలించుట బరువై యుండవచ్చును. ఇతర విధముల హైందవభూమి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు బరువుకాక సహకారియనుట ఇదివరకంతకాలమునకు ముందో ఆంగ్లేయులకు తెలియజేసియుండవలసిన పని మనది. ఆపని యసంతృప్తి కరముగాచేసికట్లు తలంచుటకు కొన్ని సందర్భములున్నను చెయ్యనే లేదనుకొనుటయే సమంజసము. అందుచేతనే నేషను పత్రికాధిపతివంటి వారికికూడ (తక్కినవిషయములలో మనభారమెట్టిదని వారనుకొనుచున్నారో మనమిప్పుడు విచారించబనిలేదు.) మనదేశము మనపైనికులసహాయముచేతనే జయింపబడినదనియు నిప్పటికిని రేపటికిని మనపౌరస్వాభ్యాసములబలిమిచే యోధాప్రసర కుటుంబములు నిలిచియున్నవనియునైన తెలియకుండుట తలస్థించినది. నిజముగా మన మాంగ్లేయప్రజలవలన న్యాయముపడయ నెంచితిమేని, వారియందలి యకాదార్యభావమును మనపై ప్రసరింపించుకొనదలంచితిమేని, మనసంగతి వారికిసంపూర్ణముగా తెలియుట కేర్పాటులుచేయవలయును. ఈవిషయమునుగురించి మొదట మనదేశీయమహాసభానిర్మాతలలో నగ్రగణ్యుడగు హ్యూమును నివుడువెల్లెరబరను, మహాశయుడును నొక్కొక్క వక్కాణించి యున్నారు. వక్కాణించుచున్నారు. అంగ్లలకు మనవలెభయములులేవు. మనవలె పక్షిపల్కుల కెదురు చూచుటలు లేవు. ఒకయెడ మహాసంగ్రామము జరుగుచున్నను మరియొక్కెడ కాలిబాతులాడుచుందురు. కావున మన విషయములను సరియైన రీతి నెప్పుడు చెప్పినను వివసంసిద్ధులయియే యుందురు. ఆమాత్రము విని పించుట కయినను కడచిన మహాసభ స్థానములు చేయకుండుట సభముక్కటామనము సర్వేగాటుచున్నది. ఇప్పుడు మనము వేల న నవ సరములేదు. మన కిది ఇండు సముండు అని అంగ్లాసోదరులను త్వరపెట్టవలసి. హైందవులను గాదు. కాని అంగ్లాభూమిలో మనయెడ కొంత

సానుభూతి కలిగియుండుటచేతను నేటి వార్తాపత్రికలు యుద్ధవర్ణనమాలమున నిండుచుండుట చేతను తగినరీతిని కృషిచేసి మనచరిత్రను మన యోగ్యతలను మన ప్రతిష్ఠాపవలను మన మహాపురుషుల జీవితములను మన వాఙ్మయములోని రత్నములను అంగ్లప్రజకు కర్ణగోచర దృష్టిగోచరములగునట్లుచేయుట విధాయక కృత్యముగానుండునని సలహా ఇయ్యసాహించుచున్నాము. ఇట్టిపనిని చేయగల మానాయకులు ఇక్కడ నేమియు చేయలేనప్పుడు ఇంగ్లాండు వంకకు దృష్టి మరల్చినను మేలగునని నమ్ముచున్నాము.

మనదేశమునందలి రాజధానులలో నెల్ల పరపతి పద్ధతి వ్యాపనమునకు పంజాబుముందుపడినట్లు కనుపించుచున్నది. సంఘములు కి,కికి కలవు. సభ్యులసంఖ్య 160,892. రెండవదియగు సంయుక్త పరగణాలలో సంఘముల సంఖ్య 2800 లు ను సభ్యుల సంఖ్య 115,069 గను కన్పించుచున్నదనిన పంజాబుయొక్క శాసనము వ్యక్తము కాగలను. కార్యక్రమ మూలధన మొక్క సంవత్సరమున 76 లక్ష లభివృద్ధియైనది. నేటిదినము రు. 1,84,29906 లయియున్నది. అయిదేడ్లక్రిందట క్రభుత్వమువారి కగుచుండిన తనకీకర్షులు రమారమి సంఘమునకు రు. 51 లు. ఇప్పుడు రు 11 లకు తగ్గినది. గత సంవత్సరము ఆశాంతములలో బ్యాంకులు ది వాలా లెత్తుట చేత వ్యాపార విశ్వాసమదృశ్యమయి తుదకు సేవింగ్యు బ్యాంకులలోని ద్రవ్యమునుకూడ ప్రజలు నిలవజెట్టరయిరి. అట్టిభావము పరపతి సంఘములయెడకూడ కలుగక పోలేదు. కలిగినది బహుస్వల్పము. డిపాజిట్టులతగ్గినను మూలధనమునిచ్చుటలో నేమాత్రమును వెనుకకొడుగుట కానరాలేదు. ఇట్టి బలమగు పరపతి పద్ధతి చేత అచ్చటి పల్లెలలోని సాహుకారులు పరపతి సంఘము లేనిచోటకూడ వడ్డీలు తగ్గించి నారట. లెప్టినెంటు గవర్నరుగారు ఒకగోమమును గురించి పలుమారు ఆగ్రామమేల పరపతి సంఘమును స్థాపించుకొనలేదని విచారించగా నచ్చటిసాహుకారి ఇదివరకు 18 మొదలు 24 వరకు వడ్డీతీయుచుండిన వాడు ఇప్పుడు 12 కులోబడి తీయ నొప్పుకొనుచున్నందున సంఘమవసరములేదని ప్రత్యుత్తరము వచ్చినదట! సాహుకారు లీరీతిగా ప్రజను భ్రమింపజేసి పరపత్యుద్ధమములను వెనుకకు నెట్టి తమలాభమును ముందునకు జూచుకొనకుండ తగిన ఏర్పాటులు జరుగవలెనని ఆరాజధానిలో సలహాలు బయలుదేరినవి పరపతి ఇట్టి స్థితిలోనికి వచ్చిన మొదటి రాజధానిలోనే లెప్టినెంటు గవర్నరుగారు ఆశిట్టు రుసుమును బలవంతముగా విధింపలేదు. ఇదివరకు పరపతి సంఘములు లేనిభాగములలో రిజిస్ట్రారుగారు పరపతి పద్ధతి వ్యాపనము చేయు నిమిత్తము స్వేచ్ఛగా నూటికి 5 వంతున రు 50 కు మించక యేసంఘమయినను ప్రభుత్వము వారికి సాయముగా ఇచ్చునెడల వారుస్వీకరింతురు. ఈవిధముగా సంఘములు ఇయ్య దొరకొనినచో వారి కార్యము ననుసరించి ఈసాయమును నిర్బంధము చేయవచ్చునని హోదినయెడల ముందుకు ఈ విషయము ఆట్టులో చేర్చు. ఉత్తమాభివృద్ధిలోనుండు పంజాబు ఇట్టి జాగ్రత్తతో, ఆలోచనతో పనిచేయుచుండ, ఎచ్చటనో ఊడు మద్రాసులో నిప్పుడ ఆశిట్టు రుసుము నిర్బంధముచేయుట న్యాయముగా కన్పించలేదు. కావున మొప్పుటిసమావేశమునసీరా జధానిలోనిపరపతి సంఘములవారుచేసిన మొదటి తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి పరపతి సంఘముల యభివృద్ధి సీలోపుగనే జెడరగొట్టుకుందురు గాకయని నమ్ముచున్నాము.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

స్వచ్ఛందజాతి.

స్వతంత్రముగా నుండవలెనని సంకల్పించుకొనిన జాతి యొకటిగానుండుట అనేకములచే నీ కష్టమున నా భర్తృత్వమును పరిశోధించి స్థాపించుట కష్టపడెను. దానినిపరీక్షించుట నదిస్వతంత్రముగా నుండుట కనువగును. అధికారమువలెగాక, స్వాతంత్ర్యము, పోటీగాని కలహముగాని లేకుండనే, యనుభవించుటకు సాధ్యమగును. అధికారపంక్తియు గల జాతి యితరజాతు లధికార వంతులుగా నుండుట కష్టపడదు కాని, స్వతంత్రముగా నుండవలెనని సంకల్పించుకొనిన జాతి యితరజాతుల స్వాతంత్ర్యమునజూచి సంశయించును; అలాటి, తనసంకల్పము ననుసరించి యితరజాతులు ప్రకర్తంపవలయుననెడి సంకల్పము తనకంత తక్కువగా నుండునో, యంత స్వతంత్రముగా నుండును. మానవ స్వభావ సంకల్పములను గుఱించిన విశ్వాసము ననుసరించు స్వాతంత్ర్యాభిలాష యేర్పడును; అది లేకున్న యెడల స్వాతంత్ర్యముననునది యలంకారశాస్త్ర మందలి మాట మాత్రమగును. తనంతటతాను సత్యమునుకొనుదానిని తలచుటయును, తనంతట తాను మంచిదనుకొనుదానిని చేయుటయును, ప్రతిమనుష్యునకు నీ జీవితముందలి యాత్మకృత్యమనియు, ఆ ప్రకారము ప్రకర్తంపనివాడు సర్వమానవ సామాన్యమైన కార్యముల నెంతమాత్రమును చేయనివాడగుననియు విశ్వసించు విశ్వాసమే మానవస్వభావ సంకల్పములను గుఱించిన విశ్వాసము. సత్యమునే విశ్వసించునట్లు చేయుటకై నీ చొక్కెనును భయపెట్టకమున, మంచిచేయునట్లునగుటకై నీవు వానిసంకల్పమును నిర్బంధింపవచ్చును; కాని యీ సంకల్పములలో వాడు గుఱివీతమైన నెంతయు జంతువు వంటివాడగునో కాని మనుష్యుడో కానేరడు. అట్టివాడు సాధన మాత్రుడుగ నుండునోకాని యెన్నటికి ననుభవ సాధనము కానేరడు. జీవవాక్యము వెనగులాడవలసి యున్నది కాబట్టి, ఈ ప్రపంచమందు నాగరికముగా నేర్పడిన యా వెనగులాటలో మనమందఱును సాధనమాత్రులము; కాని, మనము స్వతంత్రులముగా నుండవలెననెడి సంకల్పమును పెట్టుకొనుట చే, ఏ మనుష్యుడు ను జంతు మాత్రుడుగా నుండుట కొప్పుకొన లేకున్నాము విధింపఁబడిన యీ యజ్ఞతమయంతయు మనమైనైతి కవిజ్ఞాన స్వాతంత్ర్యమును సాధించుట కవశ్యమైన విధానము. భాగ్యవంతుడుగాని దర్శియుగాని, గొప్పవాడుగాని, కొలది వాడుగాని, వివేకిగాని యవివేకిగాని, ప్రపంచమందలి ప్రతిమనుష్యుడును బలిచక్రవర్తివాక్యించిన భగవద్వాచముని వంటివాడు. మనుష్యుడు జీవవాక్యము వెనకులాడ వలసిన యక్కఱనుబట్టి తన జీవితమును మఱచిపోయెడను; తనకు మంచియేదో సత్యమేదో తలచుటానే చిట్టచివరకు నిర్ణయించుకొను సద్విశ్వాసము యుండవలయును. వాడెన్నియో తప్పులు చేయవచ్చును; తప్పులుచేసెదనేనా యనెడి భయముచేత, మానవమును పోగొట్టుకొని సాధనమాత్రుడగుటకుఁ బైతప్పులు చేయుటయే మంచిది. మనము నష్టమైనను, ఇతర విజేతలచే నశింపఁజేయబడినవారము కాము; మనంతట మనమే నిర్వికల్పమైన గాఢాంధకారమున మునిగి పోవుచుము: స్వాతంత్ర్యమును పవిత్రముగా భావించు మనుష్యుడీ సత్యమును తన విషయమున తదితరులలో ప్రతివాని విషయమున గూడ విశ్వసించును. అని లండన్ ప్రెస్స్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

నేటియుద్ధవార్తలలోనొక్కదానిలో జర్మను యుద్ధనానలు నాలుగు ఇతర సహాయము చే ఇంగ్లండు తీరమునకు పోవ బ్రయత్నించినట్లును ఎంతోదూరమో రాకముందే ఆంగ్ల సౌకాబలము ఆవిషయమును కనిపెట్టి వాని నెదిర్చి ఒక్కయుద్ధనానను ముంచినట్లును, మరి రెంటిని భంగపరచినట్లును, వినుచున్నాము. యుద్ధమునకు బోయిన ఆంగ్లసౌకలలో ఇదివరకు ఫాల్గునువద్ద జర్మను బలమును విధ్వంసముచేసిన వానిలోఁబి యొకడు కలవు. ఆంగ్లతీరముమీదికి పోవుటకును చిల్లర యల్లరి చేయుటకును గూడ జర్మనుల కవకాశము దినదినమును తగ్గుచున్నదనుట నేటివార్త ప్రకటించుచున్నది. మరియొక వార్తవలన మొన్న ఇంగ్లండు వైకివచ్చి చిల్లరయల్లరచేసి పోయిన జర్మను జెప్పలినలలో నొక్కటి కావాలిను సముద్రమునబడి నశించినట్లు తెలియుచున్నదనుటయు చదువరులు గమనింతురు గాక.

స్థానిక వార్తలు.

26-వ తేది మంగళవారము.

ప్రాఫెసర్ గిడ్డిస్ గారి ప్రదర్శనము, నెనెటు హాసు పా. 7-80
 ప్రసంగము, ఇంటిసిరింగు కాలేజి సా. 4-0
 దక్షిణ హిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము, కుటుంబోపాసనము, పరమవాకము సా. 6-0
 అస్తికాలము వర్షవృద్ధి సభ, పచ్చయప్ప కళాశాల సా. 5-80

27-వ తేది బుధవారము.

మృగయా విహారము, గిండి సింహద్వారమున కమావేశము పా. 6-15
 ప్రాఫెసర్ గిడ్డిస్ గారి ప్రదర్శనము, నెనెటు హాసు పా. 7-80
 ప్రసంగము, ఇంటిసిరింగు కాలేజి సా. 4-0
 దక్షిణ హిందూదేశ బ్రహ్మసమాజము, కుటుంబోపాసన, మత్తాల పేట సా. 6-0

28-వ తేది గురువారము.

ప్రాఫెసర్ గిడ్డిస్ గారి ప్రదర్శనము, నెనెటు హాసు పా. 7-80
 ప్రసంగము, ఇంటిసిరింగు కాలేజి సా. 4-0
 దక్షిణ హిందూదేశ బ్రహ్మసమాజము, ఉపాసనము, నెం 85 రు, జోన్స్ పీథి సా. 6-0

కాలమానసస్థితి:— నిన్న సభికోన్సస్థితి 84-6 మాత్రలు, అధిమోక్షితి 70-8 మాత్రలు.

దీపములవేళ:— నేడు సాయంకాలము 6.34 గంటకును చేపుసాయంకాలము 6.55 గంటకును దీపములు వెలిగింపవలయును.

కెథాలిక్ ఇండియన్ అసోసియేషన్.

ఈ నెల 30-వ తేది కనివారమునాడు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు ఆర్మీనియన్ పీథి నెయింట్ కెలిగ్రీన్ హాల్లములో ఈ అసోసియేషనుయొక్క 17-వ వర్షవృద్ధిసభ జరగును.

వెండిపతకము బహుమానము.

లాసభవారి ప్రాచ్యకళా ప్రదర్శనమున ప్రదర్శింపబడిన యొక చిత్రపటమును వ్రాసిన బి. చెంగల్లారాయస్వామి నాయుడుగారి కొక వెండిపతకము బహుమానముగా నొసగుటకు ఈయన ఆర్జునస్థూలు స్పెషల్ ఆయిల్ నెయింట్ లింగ్ డిపార్టుమెంటు అడ్వాన్స్ థ్లాను పూడ్చెను.

వేసుక:— శ్రీవెట్లండు ప్రభుదంపతులయొద్దరణమున

యుద్ధ బాధలందువారి సాయమునకై (గర్భు) కుస్తీ మొదలగు వ్యాధులముల ప్రదర్శనము ఫిబ్రవరి 2-3 తేదీలలో జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఎలిక్ట్రీక్ కియేటరు స్థలమునకు నొసగుట కంగీకరించిరి. ఈప్రదర్శనము సాయంకాలము 4-80 గంటల కారంభమై రాత్రి 8 గంటల వఱకును జరగును. 9-80 గంటలు మొదలు బయస్కోపు ప్రదర్శనము మొదలైన వినోదములు జరగును. ఈప్రదర్శన ముగింత వినోదకరముగా నిర్వహించుటకు చక్కని ప్రయత్నము గావింపబడుచున్నది.

వక్తృత్వస్పర్ధికరణము.

వై. ఎమ్. సి. పి. యధికారులొనగెడి బంగారుపతకమును గెలుచుటకు పట్టణ మందలి మాడుకళాశాలలకు సంబంధించిన డిజేటింగ్ పోస్టేటియొక్కయు అసోసియేషనుల యొక్కయు ప్రతినిధి విద్యార్థులు ఒక్కొక్క కళాశాల వారు ముగ్గురేసి మొన్నసాయంకాలము పోటీచేసిరి. గా. వ్యాధుమూర్తిశేష గిరయ్యగారు రాజే పోయినందున వారిస్థానమున డాక్టర్ ఎస్. స్వామినాథన్ గారును, వారిస్టర్ ఎమ్. నేపదాస్ గారును గవర్న మెంటు సెక్రెటరీ డివాన్ బహదూర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారును మధ్యవర్తులుగ నున్నుండిరి. ఇప్పుడు హిందూ దేశమింగ్లండు దేశమున కేవిధముగా తోర్పుడుట యుత్తము " మనవి! విషయము. ప్రాసంగికుల యాలోచనకు, ఒక్కొక్క కేదేసి నిమిషముల వ్యవధి మాత్రమే యివ్వబడెను. కట్టకవపట రాజధాని కళా

వృత్తాంతములు.

మోరిషన్ ఎమిగ్రేషన్:— అక్కడకు వలసపోయినవారిలో 154 మంది (కళగ) మరుగున కొనిగాబడి క్రిందటి నెల 11-వ తేదీని చెప్పి పుచ్చిరి. మిగిలినవారిలో కర్నూలులో మరలినవారి. వలసపోవువా సంక్షుకునిపోరు లోవారేవిధమైన ఫిర్యాదునుచేయుటకు కారణములేదని వ్రాయబడియున్నది.

ధర్మారము కొయినాయుచ్చలు:— గోవానెట్లూ శ్రీరాచలము, నూగూరు తాలూకాలలో వైద్యశాలలలోని స్థలములందు పంచిపెట్టబడు నిమిత్తము భద్రాచలము తహసీల్దారుగారికి 40 ప్యాకెట్ల కొయినాయును, నూగూరు తహసీల్దారు గారికి 20 ప్యాకెట్ల కొయినాయును సప్లయ చేయబడవలయునని ప్రభుత్వమునా రాజ్ఞాపించిరి.

రేపల్లియూనియను:— దీనిలో జేతపూడి గ్రామము రాజోవు యేజిల్ నెల 1-వ తేదీనండి యూనియనులో చేర్పబడవలయునని తెనాలి తాలూకా బోర్డువారుచేసిన ప్రతిపాదనమును, గుంటూరు జిల్లాబోర్డువారు నిషాధముచేయగా, ప్రభుత్వమునా రంగీకరించిరి. జేతపూడి గ్రామాధికారి ఎక్స్ అప్లికేషన్ మెంబరుగను. ప్రస్తుతమున్న పంచాయతీదారులు 9 నుండి 12 నకు హచ్చింపబడిరి.

వి. పి. ఆన్స్ పరీక్షకు విద్యార్థివేతసములు.

ఇదివఱకు నెల 1-కి రు 20 ల చొప్పున కలకాశ్యల పరీక్షార్థిత్వ లభ్య విద్యార్థుల కార్యరక్ష యోగ్యుడయిండు విద్యార్థి వేతసములకు బదులుగా నివ్వడు నెలకు 1-కి రు 14 ల చొప్పున కలయాజమాన్య గౌరవ పరీక్షకు చదువు చేసేవారి కెనిమిది మంకి విషయవినతు లేకయే విద్యార్థి వేతసము లిచ్చుటకు, విద్యాశాఖాధికారిగారి ప్రతిపాదనను ననుసరించి, ప్రభుత్వమునా రంగీకరించిరి.

కొక్కొండ వేంకటరత్న కవి!

రాజమండ్రినుండి యొకవిశేషముడు కడచిన కొక్కొండ వెంకటరత్న కవిస్మరణసభనుగూర్చి వ్రాయుచు వసురాజు కవిగారు రత్న కవిగారిగుణములను మొదటనుగ్గడించి తుదకు పంతులుగారు అంత్యదశలో లీడరికమువలన తన మనస్సాక్షికి వ్యతిరేకముగ సంఘసంస్కరణము నామోదించిరిచెప్పి అప్రస్తుతపు సంగముచేసిరియు, సభ్యులయభిప్రాయ అనికేరలము పొదుపుమాట యనియు వసురాజులవారి నిర్దయాభుక్త్యమును సాటించుచున్నదనియు నభిప్రాయ మిచ్చుచున్నాడు. అతడే "పంతులుగారి కుటుంబము మిక్కిలి లీడరికమున నున్నదనియు, వారియొత్తక్రియలకే ద్రవ్యములేక స్నేహితుల సాహాయ్యము వలన నెరవేరునప్పటికి పృత్యాద్యవస్థలనునదనియు తెలియవచ్చినది కావున ఆంధ్రసోదరులును, ముఖ్యముగ వారికివ్యులును తప్పక వివిధ విరాళములంపుటకు ప్రార్థింతు" అని పంతులవారి కుటుంబపరముగా మొఱపెట్టుచున్నాడు.

శాలకు సంబంధించిన ఎస్. ఎస్. శ్రీనివాసన్ గారిచిట్లు తీర్మానింపఁబడెను. మూడు కళాశాలల ప్రాతినిధ్యముగల శ్రోతలుతమయశమృతికి గట్టిగా వ్యక్తకరించిరి. మార్చి నెల మొదటి వారములో శ్రీ గవర్నరుగారి యగ్రాగవాధిపత్యమున జరగు సంఘ వర్షవృద్ధి సమయమున నీ బహుమానము నెలిచినవాని కియ్యబడెను.

మలయాళ క్లబ్బు.

ఈక్లబ్బునకు సంబంధించిన విద్యావిషయక సంఘమునాక ప్రభువంద్యాయము నిన్న సాయంకాలము మహాజన సభాభవనమున సమావేశమై పుడు వార్షిక్ ఏ. సుందరముగారు చెప్పి పట్టణమందలి మళయాళలను గుఱించి ప్రసంగించిరి; డివాన్ బహదూర్ సి. కరుకాకర మీసన్ గారి గ్రామవాధిపత్యమునహించిరి. ప్రాసంగికుడు సర్. సి. శంకరనాథర్, రామున్ని మీసన్. ఎమ్. పి. కాండే గార్ల నున్నతోగొంగులందున్న సభాతీయులనుగా నెత్తిమాట్టి వివిధ కృతులయందున్న మళయాళీల సాధారణ నీతినిగూర్చి విపులముగ ముచ్చటించెను; స్థానికభాషవాసందుల మళయాళీ డాక్టరులును మళయాళీ లాముగలును చెప్పి పట్టణమున చాలకలుకు వైకిగాకున్నా వి ముచ్చటించెను; ఇంటిసిరింగు కృతిలో మళయాళీలు తక్కువగ నున్నారనియు వారు గణితశాస్త్రము కలత్వముచేయుటయే దారికి కారణమనియునూడ చెప్పిరి. తక్కిన విద్యార్థులవలె గాక- మనముల యాళ విద్యార్థులతత్వము ముఖముగా నుండును; తక్కిన విద్యార్థులకు సాధారణముగా నుండు తాదాప్రసాదములు మనవారి కంతగాలేవు. ప్రాసంగికుడు చిట్టచివరకు మళయాళా కర్తవ్యములనుగించి తీరవలెనని నిరూపించి మళయాళీలకు ప్రత్యేకవా లయము కట్టవలెనని ప్రతిపాదించెను. అగ్రాగవాధిపతిగారు వారి యభిప్రాయముల నామోదించిరి.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTER'S AGENCY.)

WAR NEWS.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The German Air Raid.

ALLAHABAD, January 23.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The evidence available favoured the view that the raid was carried out by a small type of aircraft and aeroplanes. The visual evidence of Zeppelins is untrustworthy and apparently the characteristic loud noise of the Zeppelin engine was not heard. These coastal raids are believed to be part of a campaign undertaken with the mistaken idea that the population can be struck with panic. As a matter of fact people streamed into the street to see the show. There was wild competition for the possession of the shell fragments, bits being sold in the shops at high prices. The raid has again been good for recruiting. The Norfolk Regiment as a result will be able to form its 11th Battalion. There is a great competition among the regiments in popular areas to be the first to commence raising the 50th Battalion. The despatch of trained reinforcements is uninterrupted steady and our army continues to grow.

The Germans know this but have concealed the fact from the public. The German writers have been permitted to assert that the British Empire, at least, can produce only half a million fighting men including Territorials.

An Eye witness' Report.

LONDON, January 23.

DUNKIRK.—The Eyewitness says:—The aerial battle-test was most thrilling. German aeroplanes suddenly swooped over the town and dropped a record number of bombs and repeated violent explosions were heard. Then there was a magnificent sight as the French and British aeroplanes appeared. A fierce fight ensued, in which the allies drove the Germans before them. There were few casualties among the inhabitants of the town owing to their calmness and experience teaching them to go to the cellars promptly. A single Taube reappeared in the afternoon and dropped one bomb when it had to go at full speed to escape.

Admiralty's Report.

LONDON, January 24.

The Admiralty confirming the air raid on Dunkirk says that a bomb fell outside the American Consulate breaking all windows and smashing furniture.

Brilliant Dash by Aeroplanes.

Zeebrugge Visited and Bombed.

LONDON, January 24.

The Admiralty announces that Squadron-Commander Davies and Flight Lieutenant Pierce visited Zeebrugge on 22nd inst. and dropped 27 bombs on two submarines and on the guns on the mole.

It is believed that one submarine was considerably damaged and many casualties occurred among the men with the guns and the crews.

Reconnoitering before the attack, Commander Davies was on one occasion surrounded by seven German aeroplanes, but he managed to elude them.

He was slightly wounded in the thigh on the way to Zeebrugge, but continued his flight and accomplished his mission.

A German Naval Raid Averted.

LONDON, January 24.—(9 20 P.M.)

Admiralty says that early this morning a Patrolling Squadron of battle cruisers and light cruisers under Rear Admiral Sir David Beatty and destroyer flotilla under Commodore Agnew sighted four German battle cruisers and several light cruisers and a number of destroyers apparently making for the English coast. The enemy immediately made for home at high speed.

LEITH.—It is officially announced that a German naval raid was interrupted in the North Sea. Cruiser Blücher was sunk and two others were seriously damaged.

LONDON, January 24.

When the German ships took to flight they were immediately pursued and action was joined at half-past nine between the battle cruisers "Lion," "Tiger," "Princess Royal," "New Zealand" and "Indomitable" on one hand, and "Derfflinger," "Seydlitz," "Moltke" and "Blücher" on the other. Action was well-contested and running fight ensued. Shortly after one "Blücher", which had previously fallen out of line, capsized and sank. Beatty reports that two other German battle cruisers were damaged seriously but were able to continue their flight and reached the area where danger from the German submarines and the mines prevented the pursuit.

King's Donation to Queen Alexandria's Fund.

LONDON, January 23.

H. M. the King, George has given, hundred pounds to Queen Alexandria's Fund for providing comforts for the troops at the front.

Health of Our Troops.

LONDON, January 23.

Addressing the Royal Society of Arts, Sir Frederick Treves said that only 212 cases of typhoid had occurred in the British expeditionary forces since the war began. Of these only eleven had been protected by inoculation, and they had recovered, twenty-two others

TELEGRAMS.

had died. The sanitary arrangements in the present war were absolutely unprecedented. The results of inoculation were positively astonishing. The speech was made on the occasion of the presentation of medals to Fleet Surgeon Munday and Colonel Horrocks, Royal Army Medical Corps for their efforts in promoting the health of their respective services.

Millerand's Visit to London.

France British Understanding.

LONDON, January 24.

Reuter learns that M. Millerand left for Paris to night after a visit to London. Conference with Earl Kitchener on military matters disclosed complete accord on all points and also prepared a way for the settlement of important provisioning questions. Millerand and Kitchener visited the troops in the vicinity of London and derived most encouraging impression. Millerand also had meetings with Asquith, Sir Edward Grey, Churchill, Lloyd George and Viscount Haldane which further demonstrated the close Franco-British understanding. Millerand in parting letter to Kitchener details on the spirit of the resolution animating the Government and the people of Britain. He could not have imagined results already demonstrated under Kischener's energetic and skilful impulse. Confidence of allies must be increased thereby.

British Heroism.

LONDON, January 23.

A message from Saint Omer dated the 30th says that a fresh story of British heroism was revealed on the 18th, when Germans attempted by night to pierce the British lines. They advanced again and again in massed formation but were invariably repulsed with heavy losses.

Sir Ronald Ross.

LONDON, January 23.

Sir Ronald Ross has been appointed Consulting Physician on Tropical diseases on behalf of Indian troops.

The Steamer "Dacia."

LONDON, January 23.

The "Daily Mail" quoting a message from New York says that an excellent impression has been caused by a statement of the British Embassy that if the "Dacia" is seized, and her cargo proved to belong to American citizens, the British Government will purchase her cargo, and forward it to Rotterdam.

LONDON, January 23.

WASHINGTON.—In spite of Great Britain's decision to seize the vessel, the owners of the "Dacia" intend to sail her as a test case.

A British Steamer Sunk.

Crew Put in Boat and Towed to a Light-Ship

LONDON, January 23.

ROTTERDAM.—The British steamer "Durward" has been sunk by a German submarine, 20 miles north-west of the mouth of the Meuse. The Germans from the submarine boarded the "Durward" and ordered her crew to take to boats. They then sank the vessel and towed the boats for six hours to a lightship, when the submarine departed at full speed.

LONDON, January 23.

THE HAGUE.—The note to the Parliament says that now, as in August, the entire Military Forces must be at the immediate disposition of the Government. It adds that the Government is naturally in possession of information on this subject, of which the public has no knowledge. Further it considers it contrary to the interests of the country to make any communication thereon.

FRANCE.

Paris Communique.

LONDON, January 22.

Last night's Paris Communique said. In Argonne fighting continued all night at Fontaine Madame and Saint Hubert. All the enemy's attacks were repulsed. Fighting was resumed this morning. News of the day's operations in this region has not yet been received nor regarding the struggle proceeding to-day at Hartmann Wielerkopf.

PARIS.—This afternoon's Communique states that of our artillery dispersed gatherings of infantry which were preparing to attack our recent gains in the region of Neuport and Combarlyzde, unprogressed on our right in the region Hartmann Wielerkopf in spite of the difficulties of the ground.

The Fighting Eastern Europe.

LONDON, January 23.

PETROGRAD.—A "communique" says:—There have been skirmishes on the Lower Vistula, where we are in contact with the enemy.

On the other fronts quiet has prevailed, except for the customary German partial offensives, which have been easily checked by our fire.

Superiority in Artillery Duels.

LONDON, January 23.

PARIS. A communique says: The Infantry on the whole front has been mostly devoted to repairing the damage done by bad weather. We progressed a hundred metres in the Lombartzyd district. We had advantage in the artillery duels at Ypres, Arras, Roye and Soissons. The enemy made an abortive attack on hill No. 425 near Cernay. We made progress further southward in the direction of Little Kahlberg. The Germans violently bombarded Berry-au-Bac and attacked in the region of Beau Sejour, but were repulsed. The Germans have been completely checked in Argonne. The infantry engagement is still proceeding at St. Hubert. According to the latest reports, we are everywhere maintaining our positions. Our artillery on the Meuse compelled the enemy to clear the ammunition store and seriously damaged the footbridges on the Saint Mihiel front. The infantry battle in the Hartmann Wielerkopf region still continues. The contact is very close in the wood.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Russian Advance from Bukhovina.

LAHORE, January 23.

The "C. and M. Gazette" cables:—London 21st January Bucharest telegrams report the continuance of Russian advance from Bukhovina. The Russians now command roads leading into Hungary through Birtitz and into Transylvania through Rodun Valley. The Austrian Troops are retiring fighting. The inhabitants of Transylvania are fleeing over the Russian border.

Fighting in the Caucasus.

LONDON, January 23.

PETROGRAD.—A despatch from the army in the Caucasus says, that insignificant fighting has occurred everywhere. Our offensive continues successfully in the Trans-Chorok region, despite stubborn Turkish resistance.

Roumanian Students to Rejoin Regiments.

LAHORE, January 23.

The "Morning Posts" correspondent at Berne says that the Roumanian students at the Swiss Universities have been ordered by telegram to rejoin their regiments.

SERVIA.

Great Preparations for the Invasion of Serbia

LAHORE, January 23.

The "Times" correspondent in the Balkan States that great preparations are being made for the invasion of Serbia by 100,000 including 80,000 Germans.

BELGIUM.

Information through Holland.

LONDON, January 23.

Amsterdam Correspondents in Belgium say that the trenches are now only four miles from Rulers, which has suffered much. The inhabitants are leaving, fearing harsh treatment from the Germans. The Germans have mutilated a bust of King Albert at Waldegheem. They have cut off the nose and forced nails into the eyes.

ITALY.

Exchange of Troops.

LONDON, January 24.

ROME.—It is understood that the exchange of the Austrian and the German troops is being arranged. A considerable number of Germans are to go to Hungary and Austrians will be sent to Flanders.

GERMANY.

A German Steamer Sunk.

LONDON, January 23.

MELBOURNE.—A British Cruiser captured and sunk on the 6th inst., a ship for the German Cruisers. The crew were made prisoners.

AUSTRIA.

Austrian Attack Repulsed.

LONDON, January 23.

An Austrian Division attacked us in the Kirilpaba region, but were repulsed, losing 200 prisoners.

Further Austrian Concentrations.

Further concentrations of Austrians have appeared before the Bukovina passes.

SUEZ CANAL.

The Security of the Suez Canal.

LONDON, January 23.

CAIRO.—The authorities in Egypt are satisfied that the defences of the Suez Canal are impregnable, especially against troops exhausted by a long desert march and not supplied with heavy artillery.

MISCELLANEOUS.

Prisoners and War.

Material at Kieff.

LONDON, January 23.

KIEFF.—Since the beginning of the War the following prisoners and war material have been brought into Kieff.—Fifty-four guns, 120 machine guns, 950 ammunition wagons, 132,000 rifles, nine aeroplanes, nineteen Generals, 5,300 Officers and 194,681 soldiers. Amsterdam. A hundred Belgians under thirty, who had previously signed a declaration not to take up arms against Germany, have been arrested near Verviers and taken as prisoners of war to Germany. Numbers of Belgians are now trying to escape across the frontier.

The Turkish Budget and Germany.

A Constantinople message to the "Berliner Tageblatt" says that the Turkish Parliament has voted credits of thirty-nine millions pounds, and has authorised the Government to conclude an immediate advance of five millions.

The Kaiser's Youngest Son.

Prince Joachim, the youngest son of the Kaiser, who has been suffering from dysentery and influenza, undergoing a fortnight's cure at Baden, and is now convalescent.

GENERAL NEWS.

GREAT BRITAIN.

The New Judge of the Appeal Court.

LONDON, January 23.

Mr. Justice Bankes has been appointed Judge of the Court of Appeal in succession to Mr. Justice Kennedy. Sir Frederick Lowe, Member of Parliament, has been appointed Judge in succession to Mr. Justice Bankes.

TELEGRAMS.

Heavy Snowfall in London.

LONDON, January 23.

The heaviest snowfall for years occurred in London yesterday. The traffic was disorganised. A depth of eighteen inches fell in some Suburban district.

Royal Commission on the civil Service.

LONDON, January 21.

Lord Macdonnell, Chairman, Sir Kenneth Muir Mackenzie and Sir Henry Primrose have resigned from the Royal Commission on the Civil Service. Sir Henry Babington Smith becomes the Chairman and Sir John Hewett and Sir John Kempe of the Civil Service will join the Commission.

ITALY

An Omission of Customary Courtesies.

The omission of the German and Austrian Sovereigns to telegraph condolences to the King of Italy on the occasion of the recent earthquake is being commented on in Italy.

SPAIN.

Queen of Spain's Recovery.

LONDON, January 22.

MADRID.—The Queen of Spain has recovered from her attack of scarlet fever.

MISCELLANEOUS.

The New Governor of Cochin-China.

LONDON, January 23.

M. Perre Baudin, Ex-Minister of Marine, has been appointed Governor of Cochin-China.

The Governor of Indo-China.

LONDON, January 23.

Roume Ex-Governor of French West Africa and not Baudin has been appointed the Governor of Indo-China.

Snowstorm in Carpathia.

Snowstorm has occurred in the Carpathians.

LONDON, January 23.

Dutch fishermen, who have arrived at Noordwyk, report that they saw a Zeppelin founder at sea, but were unable to render assistance. The weather was clear, but gusty.

LONDON, January 23.

The Court Circular to night announces that the French Ambassador presented M. Millerand to H. M. King George at the Buckingham Palace.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 23.

The following telegram has been received from the Secretary of State by H. E. the Viceroy dated 22nd January —

Yesterday's communiques contain a few important features. The French made successful infantry attacks at three points and suffered slight check at one plateau off Notre Dame De Lorette. The Germans have gained footing in some trenches were driven out by a counter-attack near Beau Sejour and in the forest of Apremont south east of St. Mihiel. The French captured parts of the enemy's positions. On the other hand north-west of the point of Mousson the Germans succeeded in regaining 25 yards of the 500 yard trenches which the French had captured from them. The French Commander-in-Chief published statements charging the German headquarters with publishing incorrect information regarding the French losses. He says that less than half the number invented by the Germans and on all basis number, the dead found on the field. The French state that the German losses in all actions during the last two months are greater than the French losses. The further step in the Russian advance north of the River Vistula towards the Russian advance Thorn reported. The Russians occupied Skopne 10 miles to the west of the river Skwa where they were last reported and being now 34 miles from Thorn.

The Cairo communique says, as the concentration of the Turkish army south of Palestine progress difficulties of advance across Sinai are increasingly apparent. Only one route is possible to the point where the forces advancing can attack equally circumscribed lines of the defence on the canal designed according to the latest experience gained in Europe and the Turks must advance over open ground exposed to the fire of heavy guns, warships, rifles and machine guns. There have been collisions both between the Turkish and the German Officers and between the Turks and the Arabs, and 27 Arab officers were imprisoned in Jerusalem.

The "Times" correspondent in France speaks of the steady growth of calm as a most remarkable thing during the last four months and both the French army and the people prepared to maintain war to the very end. Much of this confidence is attributable to the admirable trust which the men have in their officers, the democratic spirit of the National Army looking men and officers together as nothing else could do, and the cheerfulness and resignation of civil population even in those parts which have been devastated is amazing.

TELEGRAMS.

DELHI, January 25.

The Secretary of State's telegram to the Viceroy announces that the British Patrolling Squadron engaged four German battle cruisers early yesterday morning making for the English coast. The German vessel "Blucher" was sunk and two others seriously damaged. No English vessel was lost. The casualties are slight.

130th King George's Own Baluchis Regiment

DELHI, January 23.

The following Communique issued, it will be remembered, that in November last Major Anderson of the 130th King George's 9th Baluchis (Jacob's Rifles) was murdered by a Mashud of the same Regiment when it was embarking at Bombay for the active service. As it was necessary to investigate this case thoroughly a considerable number of men having come under the suspicion of being implicated in the matter the regiment was sent to Rangoon for this purpose. Measures have been taken to punish those who are guilty in this case. The remainder of the regiment were under orders to embark for active service on the 24th instant. On the 20th instant some of the trans-frontier Pathans for reasons at present under investigation were guilty of serious insubordination and it was found necessary to place them under arrest. The disciplinary action is being taken against them by local military authorities. The remainder of the regiment is proceeding on service as previously ordered.

CALCUTTA

Telegram to the Governor of Chandernagore.

DELHI, January 23.

The "Empire" states that Governor of Chandernagore has received a private telegram from France dated Friday 7 P. M. which says "Germans were repulsed everywhere. Flight from France. Big victory for the Allies. Flags hoisted on Paris Official Buildings". Flags have been hoisted in Chandernagore in celebration of the news.

Statesman's Views.

CALCUTTA, January 24.

With reference to the report that H. E. the Governor of Chandernagore had received a telegram announcing general German repulse, the "Statesman" says that the telegram which gave rise to the report was despatched from Paris on Friday evening at 7 o'clock, it was addressed not to the Governor but to the Procureur De La Republique at Chandernagore and consisted of two code words which, as agreed upon in August, were interpreted as Germans repulsed from the French Soil. Hoist flags." Officials at Chandernagore were satisfied with the authenticity of the telegrams but the official communiques of later date indicate that this rejoicing was premature.

UNITED PROVINCES.

Minimum Scale of Remuneration in the Imperial Police Service.

ALLAHABAD, January 23.

The Secretary of State's orders upon the provision with effect from 1st October 1914, of the minimum scale of remuneration for the members of the Imperial Police Service so long as the war lasts have now been received.

GENERAL NEWS.

DELHI.

Posting of an English Professor.

DELHI, January 23.

The Secretary of State has appointed Mr. R. E. C. George B. A. (Oxon) to the Indian Educational Service as Professor of English at the Government College.

Administration of Religious and Charitable Endowments.

DELHI, January 23.

The following communique has been issued by the Home Department:—As is generally known the subject of the administration of religious and charitable endowments in this country has for some time past been occupying the attention of the Government and private bills on the subject have actually been promoted in Madras by Dewan Bahadur L. A. Govindaraghava Aiyar in conjunction with Mr. (now the Hon'ble Mr. Justice) Seshagiri Aiyar, and in Bombay by the Hon. Sir Ibrahim Rahimtullah. The Government of India had the advantage of discussing the whole question with a mixed conference of officials and non-officials held at Delhi on the 16th March 1914 and the general conclusions then arrived at were made public in a communique dated the 17th March 1914. As intimated at that time the Secretary of State was a 'dressed' and his Lordship has now approved of the proposal of the Government of India. At a convenient season the Imperial Legislation should be undertaken dealing with certain main aspects of the matter which it is thought may appropriately be provided for in all provinces. Such a Bill will now be drafted although its introduction is improbable until after the close of the war. Pending its becoming law it would obviously be inconvenient for separate Provincial Legislation to proceed on the same subject.

CALCUTTA.

Funeral of Hon'ble Sir Carnduff.

CALCUTTA, January 23.

The Funeral of Hon'ble Sir H. W. C. Carnduff took place at the Bhowanipore cemetery this afternoon. Canon Stuart, Cathedral Chaplain, officiated. The Principal mourners were Mr. W. A. T. Carnduff and Mr. N. M. Ross. Most of the legal firms in Calcutta and

TELEGRAMS.

public bodies were represented. Among those present were the Chief Justice Sir Lawrence Jenkins and Justices Holmwood, Teunon, Richardson, Chapman, Beachcroft, Walmslies, Woodroffe, Chitty Fletcher, Sharf-ud-Din, Cox, D Chatterji, N. Chatterji, Ghaudhuri, Imam, Mullick and Greaves, Hon'ble Mr P C Lyon, Hon'ble Mr. Cumming, Hon'ble Mr. Bompas, Hon'ble G. F. Payne and Sir Frederick Holliday. Wreaths were sent by the members of Bengal and United Services Clubs and Stewards of Tuff Club. The Courts were closed as a mark of respect.

Calcutta Municipal Finance Committee.

Issue of Debentures.

CALCUTTA, January 25

At their last meeting, the Calcutta Municipal Finance Committee decided to notify that the Corporation are prepared to issue to public debentures to the extent of ten lakhs at fixed rate ninety eight rupees eight annas per cent. The Chairman is to be authorised to stop the issue of the debentures at the above rate whenever he considers that there is likelihood of obtaining a higher price.

A Daring Dacoity.

Twenty Thousand Stolen

CALCUTTA, January 24

A daring dacoity is reported from Sindhapur in the Hooghly district, some 15 miles from Calcutta. A band of dacoits, nearly hundred strong, on Saturday night, surrounded the house of Babu Krishnadhane Rakhit, a well-to-do money lender, and got inside by breaking down the door under a shower of stones pelted at them from the upper storey by the owner and his brother. The dacoits then ransacked the house spending some three hours in the place and got away with money and ornaments said to be worth Rs. 20,000. The villagers gathered but did not dare to attack them and were scared off with brickbats when they tried to follow them up.

Licenses to Hostile Firms

CALCUTTA, January 23.

The names of some sixty-five firms are published in connection with which licenses have been granted by the Bengal Government under the recent hostile trading ordinance. Of these firms fifteen are to be liquidated under the supervision of Mr. Meugens and fifty permitted to carry on business under supervision.

BOMBAY.

H. E. The Viceroy in Bombay Arrival.

BOMBAY, January 23

H. E. the Viceroy and staff arrived at 8-30 this morning and were received at the Victoria Terminus by Lord Willingdon, all the members of the Executive Council, the Secretaries to the Government, the Officer Commanding the Bombay Brigade, the Commissioner of Police and the other leading Civil and Military officials. Outside the station a large crowd collected to see His Excellency who motored to the Government House.

Lady Hardinge War Hospital Inspected

His Excellency the Viceroy accompanied by Lord and Lady Willingdon paid a visit to the Lady Hardinge War Hospital at 5-30 this evening. The Ambulance Brigade which under Mr. H. G. Clark has done such admirable work was inspected outside the hospital. Within the hospital the staff were presented to His Excellency as was also the Administrative Committee of the Bombay Branch of the Imperial Indian War Relief Fund, and the Committee of the Women's Branch. The Viceroy was then conducted round the wards and conversed with some of the wounded. Those who accompanied His Excellency the Viceroy on his visit to the Lady Hardinge Hospital this evening included his Son Hon. Hardinge and Sir Valentine Chirol. This afternoon the Nizam of Hyderabad paid His Excellency a visit at the Government House. To-morrow His Excellency attends Church parade at the Afghan Memorial Church, Colaba, and afterwards will visit the Colaba Military Hospital. He will also pay a visit to Mr. Dadabhai Naoroji at Versova.

Interviews.

BOMBAY, January 24

Yesterday after lunch His Excellency the Viceroy accorded interviews to H. H. the Nizam and II H. the Aga Khan. At 8-30 P. M. there was a small

dinner party

including H. H. the Nizam, Col. Pinhey, Sir Brvan Egerton, Sir Afsar-ul-Mulk, Nawab Faridoonji, Sir Jamsetji and Lady Jijibhoj, Sir Richard Lamb, Hon. Mr. C. A. Hill and Mr. Hill, Hon. Sir. T. Sprott and Lady Sprott, Sir Henry Proctor, Monsieur C. Barrack and Commander Huddleston. This morning H. E. the Viceroy accompanied by Lord and Lady Willingdon, the Hon. A. Hardinge and Major-General Gorringe commanding Bombay Brigade attended church parade at Colaba Afghan memorial church and afterwards paid a visit to the

Military Hospital

where the party was received by Lieut. Col. H. Fook and Lieut. Col. H. Winter. His Excellency visited all the wards and chatted with many of the wounded soldiers, the visit lasting three quarters of an hour. In afternoon His Excellency paid a visit to

Mr. Dadabhai Naoroji

at Versova. Before visiting Mr. Naoroji the Viceroy paid a visit to

Tata Hydro Electric Power Station

at Parel and was conducted to high tension pressure switch room where the whole scheme was explained to His Excellency. At present there is only one pipe line and four more are being laid. The first line is absolutely complete, the second is expected to be completed by the end of the current month, the third at the end of next month and the fourth and fifth within three months from now. The full pressure is on one line only. Everything is satisfactory save slight hitch in

TELEGRAMS.

bearings which is a matter of adjustment and it will be adjusted. It is hoped that at first a supply of 10,000 horse power will be given and that when the remaining pipes have been laid, which will be done by June next, 50,000 will be available for sale in Bombay. The Viceroy evinced great interest in the station and expressed the view that apart from the advantage which the manufactureres would derive from water power the abolition of smoke by factory chimneys by the substitution of electricity would be a decided domestic advantage and would materially add to the charms of Bombay.

Bank of Bombay. Net Profit Nine Lakhs.

BOMBAY, January 24.

The 94th report the Bank of Bombay shows a net profit during the half year of nine lakhs to which must be added the amount brought forward in the previous half year of 4½ lakhs making a total of 13½ lakhs 39 thousand rupees which it has been decided to apply as follows:—Payment of dividend at the rate of 13 per cent per annum Rs. 6,50,000, bonus at the rate of 2 per cent per annum free from income tax 1,00,000, carried forward Rs. 5,97,584. During the first month of the half year, says the report, the trade demand for money was extremely slack. Early in August on declaration, by the United Kingdom, of war against Germany money market became demoralised. Widespread distrust prevailed and urgent demands for accommodation were experienced forcing the bank rate to 9 per cent. The excitement gradually abated but the general credit had not been restored at the end of the year. The average bank rate was 5.28 per cent.

INDIAN WAR RELIEF FUND B. P. BRANCH 30 Lakhs 73 Thousand.

BOMBAY, January 24.

The balance sheet was issued to-day of the income and expenditure of the Bombay Presidency branch of the Indian War Relief Fund up to the 31st December last. Total receipts are 30 lakhs 73 thousand rupees and of this sum 28 lakhs 73 thousand are still in hand.

Demise of Nawab Jafar Alikhan.

BOMBAY, January 24.

H. H. the Nawab Jafar Alikhan, ruler of Combay State, in Caira Agency, Bombay Presidency died of paralysis at the headquarter of his State, Cambay, on Thursday afternoon the 21st instant, at the age of 67. He became Nawab in 1880, and leaves Prince Nussain Yarkhanji only 3½ year old heir-apparent.

Arrival of H. H. the Nizam.

BOMBAY, January 23.

H. H. the Nizam arrived this morning and stays at his bungalow in the Malabar Hill.

Affairs in East Africa: Correspondents' Reports.

BOMBAY, January 24.

The Aden correspondent of the "Times of India" writing on the 9th January says: "A communique published here this morning states that H. M. S. "Fox" and "Goliath" have bombarded the troops which occupied Des-salaam in German East Africa and have disabled all the enemy's ships lying in that harbour. They have also captured a number of prisoners. Much damage is reported to have been done to the port and the Germans who were there are reported to have retired to the interior. H. M. S. "The Empress of Russia" sank several native Sumbos laden with dates and other goods and bound to the Turkish ports in the Red Sea a short while ago and brought here most of the cargo and all the Nakhodas or masters and the crew. An inquiry has been instituted by the Colonial Court of Admiralty of Prize Court in connection with these dhows and goods. "The Empress of Russia" has also seized another country craft with 9 Abyssinian Christians (males and females) in the vicinity of Meedi in the Red Sea. She sank a dhow and brought here the Abyssinians, the master and the crew who are Dunkalis. The dhow belongs to Dunkali and Abyssinians are reported to have been exported from Tajura on Dunkali coast and were apparently intended to be sold in the Turkish port of Lohia. The Abyssinians are now kept at the Roman Catholic Church at Steamer Point.

The correspondent quotes the Hafia correspondent of the Egyptian Gazette as saying, "Nearly all of the Turkish army is concentrated at Damascus where they are awaiting the arrival of ammunition and cannon from Germany via Rumania and Constantinople; but, these expected war materials will apparently never arrive on account of their being stopped by the Rumanian Government. Obviously this accounts for the recent announcement that the Turkish authorities are at last beginning to realise the absurdity of attempting any action against Egypt.

The Appeal Fund.

BOMBAY, January 25.

Subscriptions to the Naval appeal fund amount to Rs. 17,577.

SOUTH INDIA.

Raja of Cochin's Installation.

Garden Party.

COCHIN, January 23.

The newly installed Raja gave a state Garden party last evening on the spacious maiden, in front of the Ernakulam Durbar Hall. A large number of cards had been sent out, and guests began to pour in at 4 P.M. His Highness and the Resident arrived as timed and they freely conversed with many present. The State Band was in attendance. Separate tents had been pitched ac-

TELEGRAMS.

ording to nationality. Messrs. Harrison and Co., the well-known Madras caterers, catered for the European, and a local Brahmin tea shop for the Indians; but in the Indian tent the arrangements were not entirely satisfactory. His Highness and the British Resident left the Maiden at 6-30 and then began a regular revel.

Reply to Jennies' Address.

In acknowledging with thanks the presentation by Jennies for the first time in the annals of the country of a Welcome Address on such a unique occasion as the present installation, the Raja of Cochin said it had given His Highness extreme pleasure. He remembered the varied relations existing between the Nambudries and the Royal household which he hoped would continue. The end and aim of every administration was the increased welfare of its subjects. This was the prominent idea His Highness had in view and to attain which he was ever ready to work. His Highness' endeavour was towards increasing the prosperity and the happiness of the people with the United and friendly co-operation of his beloved subjects and officials, and of timely advice from the paramount power. The Jenmi Sabha was a new institution and the Raja hoped that it would become permanent doing substantial and commendable work. His Highness expressed pleasure at the good things mentioned in the Address and wished and prayed that they should advance, and prosper in all directions. The garlanding of His Highness and a distribution of limes closed the function.

Co-operation versus Sowcars.

OOTACAMUND, January 23.

The great necessity for extending the operations of Co-operative Credit Society to the Badagas here is being keenly felt. Suits against them by Marwaris for money lent at 75 per cent interest are daily becoming more common in the Civil Court. A Badaga defendant asked to state what instalment he would pay on a bond before the Court at 75 per cent interest named a small sum stating that the next suit on the file was against him and another on a similar bond at similar interest. Here also he named a small sum stating that the plaintiff had yet another bond bearing 75 per cent interest on which he had not yet sued. The Court appealed to the money lender's sense of conscience and the plaintiff accepted interest at 48 per cent. Such suits are becoming very common.

The Price of Bread on the Hills.

OOTACAMUND, January 23.

From the beginning of January the price of bread in this station has gone down to 8 loaves per rupee. The Collector held a conference to-day and comparing the rates when the flour stood at Rs. 12 and odd per bag with the present rate of 17 and odd was able to tell two bakers that according to their own figures and giving them a very liberal calculation they were benefiting at least to the extent of Rs. 2 per bag of flour as compared when flour was at its normal price. The sense of the meeting was that the situation did not justify the reduction of 2 loaves of bread per rupee and the Collector appealed to the bakers to use their good sense and loyalty and bring down their prices to 10 loaves or the very least 9 loaves. These bakers are considering the matter and it is hoped that they will show their loyalty by selling bread at 9 loaves, which the meeting considered a fair price or at least 8½ as the Collector suggested for a few days and then make it 9. Immediately a further reduction of price was announced as flour had been on a downward course since the statement by H. E. the Viceroy before the Imperial Legislative Council.

Railway Line Slips Cleared.

COONOR, January 24.

Slip at mile 7½ was cleared at 11-40 hours to-day. The slip at mile 6.12 is expected to be cleared to-morrow.

Post Puberty Marriage Bill Opposed

GUNTUR, January 25.

At a large mass meeting yesterday the Guntur public resolved that post puberty marriages are opposed to Hindu Sastras and prejudicial to the best interests of the Hindu Community and that the Government be requested not to give its sanction to the Postpuberty Marriage Bill now before the local Legislative Council.

BURMA.

Trading with the Enemy.

RANGOON, January 22.

The special license issued to the Hollandia Rice Milling Company permitting them to carry on business until it could be wound up, has now been modified by allowing business to go on under control of an officer appointed by Government.

Return of Justice Twomey to Duty.

RANGOON, January 25.

Justice Twomey reverts to duty in the Chief Court on Thursday shortly prior to the completion of the three months extraordinary leave granted to him on the 3rd November.

PUNJAB.

Forfeiture of Leaflets.

LAHORE, January 23.

Under the Press Act of 1910 the Punjab Government has declared forfeited to His Majesty all copies of leaflet, in whatever language it is published, over the signatures of certain members of the Maslim Ulema Association and also all copies of the "Cosmopolitan" of the 13th December 1914 containing the article entitled War.

People's Bank.

Examination of the late Directors.

LAHORE, January 23.

On the appeal preferred against the order of the Additional Judge of Lahore directing the examination under

Section 162 of the Companies' Act of the late Directors of the People's Bank in liquidation, the Chief Court has passed orders calling for the file and meanwhile staying proceedings. The date of appeal is not fixed yet.

UNITED PROVINCE

The Imperial Legislative Council.

ALLAHABAD, January 23.

During the February and March Session of the Imperial Legislative Council a number of non-contentious resolutions will probably be admitted for discussion. Some have been already submitted.

Travelling Expenses to the Voters at the Elections of the Legislative Council.

In connection with the practice of paying travelling expenses of voters at elections for the Legislative Councils, the Government of India after first consulting the Local Administrations have now referred to the suggestions for amendment of rules which should put an end to the practice.

The Revision of the Parliamentary Statutes.

ALLAHABAD, January 23.

Despatch by the Government of India regarding the revision of the Parliamentary Statutes relating to India is now practically ready for transmission to the Secretary of State.

Cases Against the Indian Soldiers Now on Service.

ALLAHABAD, January 23.

In connection with the question of suspending cases in Courts brought against the Indian soldiers now on service it is understood that the necessity for action on these lines was fully recognised by the Government of India some time ago and the Local Administrations were addressed on the subject. The proposal of the Government will be shortly submitted to the Secretary of State. Action can be taken either by legislation or by ordinance.

Suit Against Captain who goes to the Front.

ALLAHABAD, January 23.

Mr. Justice Tudhall admitted application for the revision on behalf of Captain Stewart of the 17th Cavalry, Allahabad, who left for the front some time in December. It appeared that Messrs. Morrison and Grooms sued the Captain for a sum of money for repairs to his motor car. Captain Stewart contested the suit on the ground that the work was badly executed and he was not liable to pay. The Captain could not be present on the date fixed for the hearing as his regiment was mobilising. The Commanding Officer Major Barry Stewart wrote to Mr. Judge that the defendant could not be spared and the Chiene on behalf of Mr. Stewart applied for adjournment on the ground that the Captain was on his way to the front and could not attend the court. As the suit was decreed *ex parte* his Lordship after hearing Mr. Howard admitted application and ordered stay of proceedings.

The Farrukhabad Dacoity.

ALLAHABAD, January 23.

At the Allahabad High Court to-day Justices Chamier and Piggott delivered judgment in the Farrukhabad Dacoity Appeal case in which Zalim Singh and several others were sentenced to transportation for life. The Court acquitted three accused and affirmed conviction of others but reduced sentences from transportation for life to ten years rigorous imprisonment. Their Lordships remarked that the dacoity was a serious one, fire arms were used by the accused, police was resisted and Mr. Oakes, the Assistant Superintendent was injured.

Railway Board President's Tour.

ALLAHABAD, January 24.

Sir Heary Burt, President of the Railway Board, will shortly proceed to Madras and Burma on tour.

Education Member's Tour.

Sir Harcourt Butler, Member for education, will visit Bhartapur, Peshawar and Lahore between 30th January and 7th February.

United Provinces Municipal Bill.

United Provinces Municipal Bill is before the Government of India for sanction prior to the introduction in the Provincial Legislative Council.

STOP PRESS TELEGRAMS.

LONDON, January 24.

Paris Communique says:—Artillery engagements have occurred at Ypres and also in the vicinity of Vermelles, Germans being compelled to evacuate the trench.

Our guns in the valley of Aisne either silenced or demolished several German guns and also obliged the enemy's aviators to turn tail.

We destroyed some works near Soupir at Heurtebise.

Our Infantry captured the French on hill 18, near Berry au-Bac. Our artillery maintained continuous and effective fire against the enemy's works at Pranay Squain Pethes Beau Sejour, and massignes and northward of Ville-Sur-Tourbe. Infantry action continued in the region of Fontaine, Madame and Saint Hubert in sections of advanced trenches, which have several times been lost and re-captured in the last forty-eight hours. Germans near Steinbach opened a violent bombardment and then charged capturing one of our advanced trenches which, however, was recaptured by a vigorous counter-attack.

KILLED:—Major G. Raleigh Essex Regt. and Capt. H. G. A. Roche Munsters both flying corps.

DIED OF WOUNDS:—Lt. D. C. McKenzie Seaforth's.

చిరట. కాలేజిలోని హిందూ గ్రాడ్యుయేట్లను మాత్రమే చిలిచి రట! మరియు వారికి ప్రിയమిత్రులైన న్యాయవాదులను, ఇతర ఉద్యోగస్థులను చిలిచిరట ఈ వేడుక విద్యావిషయకమైన దగుటచే దానికి సంబంధించిన ఉపాధ్యాయులందరినీ ఆహ్వానించిన మేలుగనుండెడిది. లేదా ఏదో యొకనియనుకుని పెట్టుకొన్న బాగుండెడిది. వారిస్కూలువారినే చిలిచిన చాల వాగుగ నుండునుగదా. ఏరియేరిలించుటచేతను నియామకము లేక పోవుటచేతను పురమందలి కొండటికి మనస్సంతాపమును గలిగించిడి. ఐ. ఏ. కానంతమాత్రముచేత నాతనిదూరమునకు త్రోయవలసినదేనా? స్వల్పవిద్యాధికులు, విద్యాధికులతో కలిసిన వారి మర్యాదకు లోపమగునా. మనలో మనమే యీ విధమైన భేదములను పెట్టుకొనుచున్న యింక మన మెటులు హీనజాతులవారి సుద్ధిరింపగలము. ఇల్లుచాలక అటుల బిలచి నారనుకొన్న, పెద్దపెద్దమములు ఉన్నవిగదా. ధనము చాలకపోయిన కొద్దివారినికూడ కొంత చందానియ్యమన్న నీతిరుగదా! ఇంతమాత్రము కలుపుకొలుతనము లేకున్న మనమెట్లు ఉన్నతస్థితికి రాగలము అట్టి వేడుకసమయములో స్వల్పవిద్యార్థులకూడ కలిసి సంతోషపడుట పంతులుగారికి ఇష్టములేకపోయెనా. మనలో నీ భేదము లున్నవిగాని సర్వేశ్వరునకు లేవుగదా. అని గుంటూరునుండి హితవాది వాయుచున్నాడు.

అచ్చత విషయములు.

“అప్పుడొక మాదాడు, నే నావియుడు మాస్తానంటాడే.”
మాస్తానంటాడు. చిత్రతీణం కనుకొకవారి చీకటి
కుతొండు. త్వంగా నిర్మించి, ఎంతవరకు, అంతేయిద్దాము.
అది చదువన్న పంపిణీ చేయ.

జూ బు లు.

విశేషములకు ప్రాతిపదిక.

మొదటి సభ్యులారా... ఇప్పుడు ఆలస్యమైనది, మరియొక పర్యాయము సమయము గమనించి పంపుడు.

ప్రతివాద బాంధవులు.

అయ్యా, 14-15 తేదీకి ఉదయం 9 గంటలకు నైగం యిలాకా పాలవంచ తాలూకా ములకలపల్లి గ్రామ వాస్తవ్యులను మూడు 29 సంవత్సరములు వయస్సుగల ఒక బ్రాహ్మణుడు తన స్వగ్రామమునుండి ప్రదాచలమునకు ప్రయాణమై గుట్టము మీద వచ్చుచుండగా పులిసోట బడి హనుడయ్యను. ఇంకా యెంతమందిన తన పొట్టన తెట్టుకొనుటకు సిద్ధమగునందెనో కాన రావడము. నైగం యిలాకా ప్రభుత్వమువారు పెద్ద పులి మొదలగు క్రూరపక్షిములకు జంతువులను తమచేతియందు బడినటువంటి పక్షి కాదీ తే నం పుటకు అడ్డులుగాని తదితరులు ప్రాణహంతులకావచ్చుమయి వానిని చంపినపుటికిని హోరమయిన శిక్షకు బద్ధులయి యుండునని చట్టము చేర్చుచున్నదిగానూ, అట్టి హోరపు చట్టమునకు వెనది క్రూరజంతువులను చంపుట మానుకొనిరి. ఈ చట్టమునకు నమలుతో నున్నయెడల జననాశనము ఎత్తుకరకాలదు. ఇట్టి హోరచట్టము నైగం యిలాకాలో నున్నట్లు వినియున్నాడు. కనుక, నికమందు సయినను ఈ చట్టమును అమలుజేయండి పిసివేయించ కోరుచున్నాను.

అధికారి సకారి.

II

విద్యా విహీనత.

అయ్యా, మా గ్రామముయొక్క విద్యావిహీనత యెంతయో దుఃఖభావము. ఇందును సంగత్యమును గురించి గతన్న మెంటు వారిచే ఏర్పరచబడిన పాఠశాలగల్గినను నింతవరకు విద్యావిహీనత లున విచారమునొందించు మరపాఠశాల సంగతి ఎ కియు విచారము. ఇట్టి సంగతియందు మిన్నగుట మరెంతయు భయము. మరగ్రామమున విద్యాభ్యాసము చేయుటకు నిందుంచుగా నూటయేబదితెగ్గరివలె పాఠశాలలకుగల్గినను విద్యుడు పాఠికమంది విద్యాభ్యాసముగానూర్చున మనపురముయొక్క విద్యాభివృద్ధి సర్వము తెల్లము. ఇందులకు కారణము మన గ్రామముననున్న యొక్క అసమర్థతయేయగుచున్నది. లేమన్న నింత వివరము విందవలసిన యవసరముండదు. మా గ్రామపుత్రి తనవారు విషయమునదప్పతత్విమృద్ధి విషయముల నంతయు కార్యభారము తామేపొందెదరు. కరణములయొక్కయు స్వామలయొక్కయు కుమారుల వివాహములు తటస్థించిన నంతగా మాదేయని గ్రామములు, వేలకొలది చందాలా సగి చాలశ్రమపడెదరు. ఇంతటి కార్యమును వినియమున సమర్థత విహీనమందు తెంతయు లక్షాకరము. చుట్టుపట్ల గ్రామముల విద్యాభివృద్ధి కావియున అవివేకముయొక్క విలువ మా కెద్దలయగతుడును మా విద్యార్థుల పురాకృతిమహత్త్వముగాక ఇంకేమున్నది? వానపాముల గ్రామమున 6 కేలనూసాయలు భుష్పల్లె సామెల నిర్మింపనున్నారట! ఇప్పుడీ గ్రామము కన్న మా గ్రామంబెంతయో పెద్దది య 15 ఒక్క రూపాయ చొప్పున చందావేసెదమన తెంతటి మూలనయినను కట్టింప రచ్చును. ఏమిలాభము? ఈ విషయమును తలపెట్టు క్రియంతు లొక్కరునుగానము. తమబిడ్డలయొక్క విద్యావిహీనతను నకంప జేసి భూదేవతయందు శేయనముకై దేవత విద్యాభివృద్ధి నును నుండి తగుకట్టుకట్టుట తేయ తలపెట్టెదరని మా గ్రామ యజమానులను సూర్తి గురించి ప్రార్థించు చున్నావాడ.

దొండపాడు. పురవాసి.

III

వచ్చు పురియందు ఆంధ్రుల కొరత.

అయ్యా, కడచిన దేశము మహావనభరిత, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనికే మంది వచ్చియుండి, అక్కడక్కడ వారివారి పేదలను యిండ్లలోను, బంధువులయిండ్లలోను, సుత్తులలోను ఉండి, యనేక కష్టములనుపొందిరి. కొందరు కాంధ్రులకేంపులో మండిరి. కాని వచ్చినవారిలో నాలామంది వరక నొకరు

కలుగుకొని, స్వేచ్ఛాపట్టాపము లొంగించుటకు, కాంధ్రులను సంబంధమును, వ్యవహారములను గురించి యయినను మాట్లాడుట కవకాలము చిక్కచోవుటయు తటస్థమయినందున యందరికి తెలిసిపోయెను. కాంధ్రుల సమయములలో తప్ప నితర కాలములందు దొకరినొకరు మాచుటయు మాట్లాడుటయు తటస్థమేలేదు. ఒకరినొకరు, ఆనవాలు వట్టులకై నను అనకా తము చిక్కలేదు. ఇట్టి పేదలలో నాంధ్రులందరిలో నేతకారము సమకట్టుగల్గునో గోచరముగావున్నది. రాకపోకలు గల్గినగాని, స్నేహ మభివృద్ధి జెందకు. స్నేహభివృద్ధి కలిగినగాని, చంకి యుద్దేశములు మరెయివరకీ వెల్లడిగా నెరవు. అట్టి వృద్ధులు వెల్లడియయినగాని, భువనార్థములను గురించి, స్వేచ్ఛయయి చచ్చు సుభవించకు, అట్టి చర్చయొక్క పరితి ఓ, యేకాగ్రము నిర్వహించుటకయినను, తగు సమర్థత నచ్చును. కాన నాంధ్రు లందరు చెన్నపట్టణము నెప్పుడు ఏకాగ్రముమీద వెళ్లినను ఒకచోట కలియుట, మాటలాడుట, దేయకార్యములకు గురించి చర్చించుట, యాకళ్యకములు యున్నదని నొక్క చెప్పకొనియున్నది. ఈ కొరత స్వేచ్ఛకారముగా తీరనో, యాంధ్రులందరు ఆలోచించవలసిన యంశమయియున్నది. ప్రత్యే కము, జేతయ కార్యములను గురించి, చెన్నపట్టణముచోవుట తటస్థించదు, ఏస్వంతవలమీద వెళ్లినను, అవసరము వెరచేర్చు కొని, దేయకళ్యకవిగరించి యాలోచించుట ప్రతియాంధ్రులకు, విధి కృత్యమని తెలిసియున్నది. గనుక ఆంధ్రులందరికి, విక ను త్య ము వృద్ధిచేయుట కొక "క్లబ్బు" (సంఘము), రాజధానియగు చెన్నపట్టణమున ప్రత్యేకము ఆంధ్రులకు నేర్పరచుట చాల వాతకృతమని నేను తలచెదను. ఇదివరలో చెన్నపట్టణమునందు పనిచేయుచున్న ఆత్మరసగ్రామల యభి వృద్ధిసంఘములన యీకారక పీఠమున్నట్లు గమనించుచు. గనుక దీని నిర్మాణమును గురించి, యాంధ్ర ప్రముఖులందరు, తగు త్రదరకొంది. యీకారకతనుటకు మిక్కిలి ప్రార్థితును. ఒక ఆంధ్రుడు.

IV

రజస్వల నంతర వివాహపుచిత్తు చట్టము.

అయ్యా, శ్రీ. వి. యస్. శ్రీనివాస్ శాస్త్రి గారు రజస్వలంతర వివాహపుచిత్తు చట్టమును చెప్పి పుర కారక నిర్మాణసభకు విజే ంచియుండుట శ్రీమ కాంధ్ర ప్రతిపాఠకుల కందఱును విదితి మయ్యేయున్నది. అయ్యా, నిర్బంధచట్టము కావచ్చును, కొందఱు గాని విరుద్ధము జ్ఞాపించుచున్నారు. అట్టివారిలో కొందఱు అన్ని తపదనియందుండి విద్యాభివృద్ధి శ్రీశాస్త్రి వారిచేయు సంగతినయివారివలెనే వారు జేకరితమును, వివాహ నిర్మాణ సంఘములను. కొందఱు వానపాశు నిర్వివాహంతన. వానంజేసి వారియభిప్రాయముల నిర్మారణమున తృప్తికరంబయి దనవనికావు. అనగన విద్యములై యుక్తివాద్యములకు నభిప్రాయము లెవ్వరివో నిరాకరింపం బడుట సహజము. కానీ చిత్తుచట్టమునూర్చి తనయభిప్రాయ ములను సమర్పిరూపమునగాని, చ్యుక్తిరూపమునగాని వెల్లడింప నెంచు ప్రతియవాడును వైట్టముయొక్క యుద్దేశ్యములెవ్వ యో, అట్టి యుద్దేశ్యములంబూర్చి భిన్నాభిప్రాయములకు యు భియపక్షములవారి వాదస్వరూపము లెట్టియో, అందరి ప్రార్థనకు సిద్ధాంతములెవ్వయో తెలిసికొని తనకు స్ఫురించు మాతనాంశములనుజేర్చి భావలంబింప నెంచువడుమున నిర్మ యించుకొనవలయును. ఇట్టి నిర్మయము స్వయం సామ్యముగా బున్నును, విద్యావంతుల క సాధ్య ము గాదు. విద్యా వంతులలో కొందఱొకరికి చెప్పవలసినవారును, మరొకందఱొకరికిని నేర్చుకొనవలసినవారునై యున్నాడు. వీరువురకు గురుకృష్ణభావ నులవడుచున్నది. అట్టి భావమును వెల కొల్పవని వాదప్రతిప్రతియున్నది. కాన నీ చట్టమునూర్చిన భావయవాదములందరి గుణములు లిట్టి ప్రతికాముఖమున మున్నందు చర్చించవలయును. ఇంతకావలసిన మామూ లొగమున నట్లు చర్చించుదీరకాదు. అస్పదాదులలో కొందఱొకరిను వైట్టముయొక్క శ్రీనివాసులయంబూర్చి యంధకా రమునందున్నాము. వైట్టమునూర్చిన విశేషముల సకారణములకు నభిప్రాయముల నిర్వహించుముగ గ్రహించి ప్రచు రంబుడని ప్రతిపాఠకులకు నిర్దిష్ట ప్రార్థించుట యత్యంతము కానేరదు. అట్టి యంధకావధానమునూర్చి సభలు చేర్చుటయు, వివేకములకు తీర్మానములు చేయించుటయు, న్యాయ విరుద్ధముల స్వాగత్యుక్తముగానకములు. ఈవధానములందర వివాహపుచిత్తుచట్టమున మహాప్రతికాము సందాభివృద్ధిని యొందం దెదరించుట కదునాహుకము. అందుకుగా నకారణములకు

కారణములం బొన్నిటి మాపెట్టుట హాస్యాస్పదము. అట్టి వారు మాపు కారణములను చెప్పి యందరి గుణాగుణి ములను శక్తికొలది నింకొకరిని చచ్చించెన. ఆంధ్రనాయకు లిందు తమ యభిప్రాయములను వెల్లడింపం ప్రార్థితులు. ఈ చట్టమునకు కలుగు భావనములను నిర్ణయించుకొనకయె పరల యతికేయోమలకు దేదర వివేకములకు తీర్మానములు చేయు సభలం బురికొల్పకుండురని శ్రీమ కాంధ్రలోకమునకు విన్నవించుకొనుచున్నాడను. వేటవాలెము. శర్మ.

V

ఆంధ్రులు_తెండు మేల్కొనుడు.

ఆంధ్రులమేజులారా! మనకప్పుడే తెల్లవారింది. భావభావము తూర్పున వుద యించాడు. పర్యవంగళ అయినట్టి మనఆంధ్రమాతముని లేపు తూంది. మనకన్నుల్ని కలుపుకొంటూలేచి నాలుగుదిక్కులు చూచుకొనేటప్పుడికి భండారంట్టిబయలుపడ్డాది. కన్యకాపాత కళాకాల్య అంబరమునుమలగా, శోయంబహూయలను, వాణి భ్యకళాకాల గొంతెమ్మకొల్పెలాగ కాలికట్టుకొను, ఇంజ నిరింకుకళాకాల చెన్నపట్టణంలోను, యింకేమేమో అందని పల్లెలాగ, మెక్కడెక్కడో వుండడంచేత, మనవారు కృషిలో తేరనిట్టికని వెట్టకలిగాము. దానికి తగినట్లు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాల యం ఒకటి, రాష్ట్రంబకటిన్న యిమ్ముంటున్నాం, యిమ్ముం టాంట్రియతే ప్రముఖ కొండెంకోజులు (నాణ్యుడై యేమో) లోనే స్థియస్తావకుండాం. మన ఆ దర్బాల్లో ఒకటి యేమి టయ్యా? మనవాళ్లు పెద్దప్రవృత్తిగాల్లో తేరనిట్టి, రాష్ట్రం బకటి మనవాకే అవసరం. చేయ్యాలనిట్టికమా? అయితే నేన న్నట్లు మీకు రాష్ట్రంబకుం దనుకొండి, అకరువాలెనా, పువ్విగాలు చేయడానికి తగినవారు యిప్పట్టింటి తరిగిదీ కావాలిగా? కావలసింతుంది వుంటేకా నను ఆంధ్రులే పువ్విగాలు చేయడానికి; గనుక నేనో అలాచనచెప్తాను వినండి. బాగున్నట్లు మీకు పోచినట్లయిన మీకు దానిని ఆచ రణలోకి పెట్టురగా, లేమంటేమానేస్తారు. అదొకెక్కా? మన ఆంధ్రదేశంలో 500 మంది (కనీసము) గొప్పవాళ్లులేరా? ఇప్పుం. ప్రతివాడూ వెలకు రెండేసిరూపాయలు (లేకపోతే వెయ్యరుంరికలిసి 1 రూపాయచొక్కన చందాతెట్టి.) అప్పుడు సంవత్సరానికి 12000 రూపాయలు జమఅవుతాయి. మన నాయకులలోనుంచి యెన్నుకొనబడినవారు కొందఱొక సంఘముగాగూడి రాజమండ్రిలోకో, కాకినాడలోకో, ఒక పోటీపరీక్ష పెట్టి అందులోగెలిచిన వాళ్లలో మొదటి యిద్దరికి చె రీ 5000 రూపాయలు తేత నము యిస్తే, తక్కిన 5000 రూపాయలు తమచేలివి వెట్టుకొని, వా ఇంట్లాండుపోయి, నిసియస్తా, ఇంజనిరింగో, నియ్యెయ్యస్తా స్వామయి వస్తారు. అలా ప్రతి సంవత్సరముచేస్తే, సంవత్స రానికి యిద్దరుచొప్పున తిరిగిదయి వుంటారు. ఇది కానుండా స్వంతముగా వెల్లి తరిగిదయిచచ్చి వాళ్లునూడా వుంటారు. తక్కిన 5000 రూపాయలమూలం యేలాగు వస్తాయయ్యా? అంటే, వెట్టుకో గలిగినవాల్లే వస్తారు. లేనివాళ్లు. మానే స్తారు. ఏమి? 5000 రూపాయలు లేకపోవడంచేత మానేసిన వాళ్లుయెంతవదిలేరు. "ఇదికదం" అని అంటారేమో? ఇది కదంకానీ, సరేకదా? నులభంగా మాదా అవుతుంది. చెన్న పురిలో, గొం బి. యకా. శర్మగారు "ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి వర్ధనీ సంఘము" అనేపేరుతో, శ్రీయిదివరలో ఒక సంఘం స్థాపిం చారు. ఆసంఘమే యిప్పుడు పూనుకొంటే నాకుంటుంది. పెద్దవాళ్లున్ను, పుత్రికాధికారులన్ను కీనిమీద తమ అభిప్రాయములు తెలియజేయ ప్రార్థిస్తున్నాను. బరంపురం. ఒక ఆంధ్రుడు.

వచంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు తెండు సంచికలు కలుపడినవి. ఇం దన్ని జేతనూట చరిత్రయు సులభ మగు భావలో తగినవలయులతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600 వ్రులు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టితో నడక). ప్రవేశ మధురమే. మన త్వరయు చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. సంపాదకము: గా. మారినెన్నో ప్రముఖులు, పండి, తిలకాచారి, మొదలు. 1911 నామది

పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మూససాల్పాసము కలుగజేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచేలివీయున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
బాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయును.
రైడ్వర్క్ టెలిగ్రాఫ్ గోవిందం,
అతంత నిగ్రహ బోధదాలయము,
22, బ్రాహ్మే, మదరాసు.

నూతన రోమసంహరి.

బే గం సా హి సా వ్.

ఈనూతన రోమ సంహరి
ఒకతూరి ఉపయోగించుట
తలన జేసామందలి యే
భాగమునయుండు రోమ
మును చెడుపులేక కుద్దము
గాను యెటువంటి మచ్చ
లులేకయును బాధలేక
యును నివర్తించును.
చర్మముయొక్క స్వభావ
జైన రంగును కాంతిని
బోగొట్టక చేయు (సావ్)
ఇది ఒకటే.

తల 8 చిక్కులు పెట్ట 15 రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు
8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలాకర్చు 6-6-0
వలయువారు:—ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ
నెం 6 బందరుపేటి మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమోటో బహారు (రిజిస్టర్)

అనుప్రాణితముల కుడ్రకంపబడిన ఆత్మరూపయోగించవలయును.
మనోహరమైనది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన
యుండనది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని ప్రవృత్తులనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ
లేదు. చేతిరమము మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని
చోట్లను జేసికొనినయెడల సువాసనలతోగూడిన పూలతోట
జానే సువాసనలుంటును. ఈ యద్భుతమైన వేయికముల
ప్రవృత్తులనుండి తీయబడిన ఆత్మరూపముగల సువాసననుభవించి
యటకయి ఆటోమోటో బహారు ఇ వ్యవస్థ మీదగిరినను
చుపుకీవరు నడుగవలయును. వారితావున లేదేని మామ్రా
యెడు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
పై బొన్నల ఆత్మరూపము పెద్దసయిబుడ్డి 0-2-0. ఈయత్తులలో
మరగచెట్టుబడి ఘనములు లాడుచుండు కార్డులు దలచి 1-5
0-10-0 వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.
సోలు ఏకెట్టు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ,
155, బామా నువీదు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏకెట్టు:— కేవలపురుషోత్తం మూర్తి.
నెం. 29, వై. నా. బా. నా. రోడు ప్రకరుబాధుసమీపం, మదరాసు.

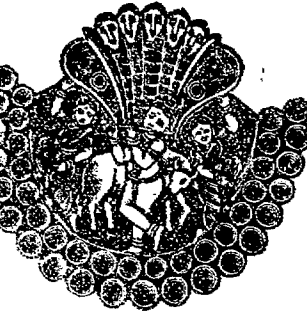
ఉమ్మిడి రానుయ్య తెట్టి, గురుసామి తెట్టి కంపెనీ,
మరాఠున రైకము—మదరాసు ఈడ్డు.

ఈ ప్రక్క చిత్రపతమునం దగుపడుకట్టిన్ని
యంతా యితర మైనట్టిన్ని బర్మావైజులకు
తగుమైనటుల ఇమిటేషన్, చక్రసాన,
వైసాన, పట్టెకంపులు, కుచ్చకెంపులు,
వైక్రాంతములు, రోజులూ అను మేలు
వైక్రాంతములు, స్ఫటికములు, పుచ్చేరి
గాజుకర్పకములు, మంచివనితనముచేయిం
చి కోభాయమానముగా జీవరత్నములను
మీరియుండునట్టి వాటినిన్ని వారువారు
కోరునట్లు తయారుచేయించి పరస్పరముగా
పంపించగలము.
(ప్రథమమున ఆర్డరుపంపి మేము స్వల్ప
లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెడు సార్థ
కనామముగల సరాలు వర్తకులను దెలిసి
కొనవలయునని నగలను రత్నములను స్వత
శ్చక్రకానులను గోరువారు ప్రార్థితులు.

లవంగామృత మొక్కటియే.

పైత్యవాదువుల సంహారించునది.
ఇది గడుపు పుట్టుసము, కడుపునొప్పి, ప్రక్క
నొప్పి, రోమునొప్పి, పులితేపులు, కులబంధము,
కడుపుదోమలు, డోకు, ప్రేగులఱుచుట, అరుచి,
మందాగ్ని, వీనిని గుదిచ్చి ఆలీని, ఆరోగ్యమును
తప్పక గలుగజేయును. తే ని యె డ ల ఖరీదు
త్రీప్పి పంపగలము.
ఖరీదు డబ్బీ 1-5 పోస్టేజీవిని 0-8-0.
బయటియూర్దకు 4 అర్థజాతికృలకు ముడిపంపబడును.
చింతామణి, వాయవ్యపత్తియండి కా. వెంకట్రాయప్పగ
రిట్టు వ్రాయుచున్నాడు:— కా. నెం. 29-12-1914లో పంపిన
లవంగామృతమును నేపించితిని. ఇప్పుడు మూడుపాళ్లు వ్యాధి
గుణముగా నున్నది. ఒకపాటువ్యాధి నిలిరియున్నదిగాన దయ
చేసి మరల రెండు డబ్బీలు లవంగామృతమును బంపవలయు
నని కోరుచున్నాను.
“లవంగామృతం” 24, నయ్యకార్వరు పేటి, మదరాస్.

22 వ న్నెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర
1 1/2 సవరము యెత్తు
వెల రూ. 30-8-0.

మతీయనిదియులగు బంగారునగలు, వెండినగలు, రాళ్లు
చెక్కిననగలు, నున్న నునది ఈకిగడ పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద
దొరకును. కోరువారికి క్వాటలూగులు ఉచితముగా పంపబడును.
సదరక ఇండియా జావతెరి మ్యూనుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,
487, టంక సాలపేటి, సామకాదుపేట, మదరాసు.
The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Seewarpet, Madras

పాకెట్ లివర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి 2-1-0.
6 సంవత్సరముల వ్యవధిలో యివ్వబడును.
ఈ వాచ్ బలిష్ఠమైన లివర్
మనోలేక వ్యాధిమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిప్పుడే
మాత్రముగాకచ్చియున్నది. కొంచె
మైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరి
యైన కాలక్రమము చూపించు
వాచి యిదియే, మిగల సుందర
మైనది. దీని 6-6 మాడుకుల వివరం.
1. వ్యాధిమైన వేరిగడ్డ, 2. పరిమళ
మైన ఆత్మరసీసా, 3. సర్వాకార
మైన ఉంగరము, 4. గడియారపు
గొంతు, 5. వివిధమైన స్త్రీలొచ్చి
6. బిక్కులుచూపెడు కంపాసు.
దయచేసి ఈ విలాసమునకు ప్రావీణ్యముచేసికొనుడు.
వి. ఆర్. వెంకటరమణ అండు కంపెనీ,
నం 7, కోపు వెంకటాచలయ్యరు నందు, మదరాసు.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు.

లిలా లేక ను రేంద్రనగరము— ఇందు శ్రీల మనోన్మ
ర్యము చాపల్యాదిగుణములు జల్లించబడినది. రూ. 1 0 0
యశోధర— ఇం కొకయాదుగి తన మగనివెంగల యనురాగ
మునకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతస్థితికివచ్చును 0-12-0
మనోరమ— మగడు తటకేగి రాత్తునునొద్ద జిక్కుకొన తం
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0-10-0
జగదేకరంభ— అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతస్థితికి
వెచ్చు సామర్థ్యకథ కథ అ. 0-10-0
నివారోదరవాంఛ— తమ్మునకు బుళితేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటప బోధించును. అ. 0-4-0
అల్లారాట్టమున కోర్కెనికోడండ్రవలూపము.—
అల్లలు కోడండ్రను బాధించు విధములగలది. అ. 0-2-0
పల్నాటివీరచరిత్రము:— మహావీరీ నాథుడవీరును. అక్కిరాజు
ఉమాకాంతముగారి ఉపోద్ఘాటముతో కూడినది 1-0-0
కలయు వారు:— కల్లెక్ బుక్ డిపో,
రి, వెంకటేశ శ్రీ పేటి, సామకాదుపేట, మదరాస్.

యించినయము! తనకేలు ఖర్చుపడినది!! తనకు దొరుకవు!!
ఈనవలలు కొనువారికి, పంచ 1-5 అల్లారాట్టమున
కోర్కెని కోడండ్రవలూపము అను గ్రంథముకంటే ఇశాను.

మేలైన జపాన్ పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినవి
వస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము,
వాచకులారా! కృంగారమున్న
జాగరికతయున్నగుల మేలైనజపాన్
పట్టుపంచలు పంపగదినముల అనం
దముకోరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పోగా మిగతొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చు.
ఆకుపచ్చ, రోజు, మేఘవర్షం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫ
సీయమైనవి, త్వరపడుదు.
రెక్కమారనిదినిన్ని 2 1/2 మార తెడల్పుగల పట్టుపంచ 15 2-0-0
పంచ 1-5 తపాలాఖర్చులు 0-4-0
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలాఖర్చులు ఇశాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలిపేటి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

సింహం
లూడియానా.
పాలయిం గున
12 తులముల డబ్బా
1-5 రూ. 1-0-0.
N. S. SIMHAM
MADRAS

పి. యజ్ఞ. సింహ అండు కంపెనీ.
26, ఆదియప్ప నాయునిపేటి, మదరాసు.

వనోపధి నార్యాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కళ్ళి
బోట్లు, పాలేవాయుపుబోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయ
మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
పొద్దిపజుచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మం దు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి (త్రాగుటకు ముందు)
వాగవల్లితైలము పైపూలకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.